



Verslag over de Solvabiliteit en financiële toestand 2022

DAS Holding N.V.

Inhoudsopgave

Inleiding en samenvatting	4
Inleiding.....	4
Samenvatting	4
A Activiteiten en prestaties.....	7
A.1 Activiteiten DAS Holding.....	7
De kerncijfers van DAS Holding zijn als volgt:.....	8
A.1.1 Profiel.....	8
A.1.2 Algemene informatie	10
A.1.3 Structuur.....	10
A.2 Activiteiten DAS Rechtsbijstand.....	10
A.3 Prestaties op het gebied van verzekering.....	12
A.4 Prestaties op het gebied van beleggingen.....	14
A.5 Prestaties op overig gebied	17
A.6 Overige informatie.....	20
B Bestuurssysteem	21
B.1 Algemene informatie over het bestuurssysteem	21
B.1.1 Corporate governance.....	21
B.1.2 Verantwoordelijkheden en rol in de corporate governance.....	21
B.2 Deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten	24
B.3 Risicomanagement	25
B3.1 Risicocultuur.....	25
B3.2 Risico-identificatie	26
B3.3 Risicobereidheid.....	26
B3.4 Eigen beoordeling van het risico en de solvabiliteit.....	26
B.4 Interne controlesysteem.....	27
B.4.1 Strategisch en operationeel risicomanagement.....	27
B.4.2 Compliance	27
B.4.3 Risicobeheersingsstelsel.....	28
B.5 Interne auditfunctie	28
B.6 Actuariële functie	29
B.7 Uitbesteding.....	29
B.8 Overige informatie.....	29
C Risicoprofiel	30
C.1 Strategische risico's.....	30
C.2 Financiële risico's	30
C.3 Operationele risico's.....	32
C.4 Overige informatie	35
D Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden	36
D.1 Activa.....	36
D.1.1 (Im)materiële vaste activa	37
D.1.2 Directe beleggingen in obligaties (matched portefeuille).....	37
D.1.3 Beleggingsfondsen (surplus portefeuille)	37
D.1.4 Leningen en hypotheeklen.....	37
D.1.5 Vorderingen uit verzekeringen	38
D.2 Technische voorzieningen.....	39
D.2.1 Algemeen.....	39
D.2.2 Toegepaste actuariële methoden en aannames	39
D.2.3 Onzekerheid in de technische voorzieningen	40
D.2.4 Verschillen technische voorzieningen jaarrekening en Solvency II-rapportage.....	40
D.3 Overige schulden	41
D.3.1 Pensioen.....	41
D.3.2 Belastinglatenties.....	41
D.4 Alternatieve waarderingmethoden	42
D.5 Overige informatie	42
E Kapitaalbeheer	43
E.1 Eigen vermogen	43
E.1.1 Kapitaalmanagement	43
E.1.2 Structuur, hoogte en kwaliteit van het eigen vermogen onder SII-grondslagen	43
E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste.....	44
E.3 Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste.....	44
E.4 Verschillen tussen de standaardformule en ieder gebruikt intern model	44
E.5 Niet-naleving van het solvabiliteitskapitaalvereiste en niet-naleving van het minimumkapitaalvereiste.....	45
E.6 Overige informatie	45
Colofon	46

Bijlage 1	47
Bijlage 1: Quantitative Reporting Templates die onderdeel uitmaken van het Solvency and Financial Condition Report.....	47
S.02.01.01 - Balance sheet	48
S.05.01.02 - Premiums, claims and expenses by line of business.....	50

S.05.02.01 - Premiums, claims and expenses by country	51
S 23.01.01 - Own funds.....	52
S 25.01.04 - Solvency Capital Requirement.....	54
S 32.01.04 - Undertakings in the scope of the group	55

Inleiding en samenvatting

Inleiding

De Solvency II-wetgeving heeft als hoofddoel om de belangen van de klant - de polishouder - te beschermen. Daarnaast is de Solvency II-wetgeving erop gericht om de Europese verzekeringsmarkt te harmoniseren en de risicobewustheid bij zowel het bestuur als de toezichthouders van verzekeringsmaatschappijen te verbeteren. Doordat Solvency II een risicogebaseerd toezichtregime voor verzekeraars is, geeft dit duidelijk zicht op de daadwerkelijke risico's die DAS loopt.

DAS hanteert voor de bepaling van de kapitaaleisen het door de toezichthouders geformuleerde standaardmodel.

In 'pillar 3' van Solvency II is onder meer bepaald dat een financiële onderneming, zoals DAS Rechtsbijstand, de onderhavige rapportage dient op te stellen en aan DNB dient toe te sturen. De in deze rapportage opgenomen basiscijfers zijn (tenzij anders aangegeven) ontleend aan het jaarverslag 2022 en de door 'The European Insurance and Occupational Pensions Authority' (EIOPA) voorgeschreven 'Quantitative Reporting Templates' (hierna QRT's). Ernst & Young Accountants LLP controleert het jaarverslag van DAS Rechtsbijstand en de QRT-staten conform de Regeling staten financiële ondernemingen Wft 2011.

Tenzij anders aangegeven zijn alle bedragen in deze rapportage in miljoenen euro's (€).

DAS Holding is als gevolg van de verkoop van het 100% belang in Cannock-EDR Holding B.V., Amsterdam op 30 december 2021 niet langer een gemengde verzekeringsholding, maar een verzekeringsholding. Onze incassoactiviteiten hebben wij eind 2021 afgestoten. Door deze verkoop is onze juridische structuur veranderd van een gemengde verzekeringsholding naar een verzekeringsholding. Dit zou betekenen dat ook voor DAS Holding afzonderlijk een Solvency and Financial Condition Report (SFCR) opgesteld zou moeten worden. Aan DNB is echter toestemming gevraagd om een single SFCR op te stellen.

Deze toestemming is op 17 november 2022 verkregen van DNB.

Hieronder volgt een samenvatting van hetgeen hierna in de rapportage over de solvabiliteit en de financiële toestand is opgenomen.

Samenvatting

Activiteiten en prestaties

Dit verslag beschrijft de solvabiliteit en financiële toestand van DAS Holding over 2022.

De voornaamste activiteiten van de groep bestaan uit het aanbieden van rechtsbijstandverzekeringen en juridische dienstverlening aan verzekerden en niet-verzekerden. De rechtsbijstandverzekeraar DAS is marktleider in Nederland en om in te spelen op de toenemende behoefte aan niet-verzekerde rechtsbijstand is de strategie recentelijk aangescherpt. In 2022 heeft DAS in Nederland circa 130.000* zaken in veertig verschillende rechtsgebieden behandeld. DAS heeft 7 vestigingen, verspreid over heel Nederland. In Nederland werken 1.138 medewerkers (ultimo 2022).

De solvabiliteitsratio onder Solvency II van DAS Holding bedraagt per eind 2022 160%. De solvabiliteitsratio van DAS Rechtsbijstand bedraagt per eind 2022 152% (2021: 183%), dit is boven de interne solvabiliteitsnorm van 140%.

In onderstaande tabel wordt de solvabiliteitspositie onder Solvency II voor DAS Holding weergegeven:

Solvabiliteitspositie Solvency II ¹	31 dec 2022	31 dec 2021	Vershil
Beschikbaar Eigen vermogen (EV)	121,3	143,9	-22,6
Solvabiliteits kapitaalvereiste (SCR)	76,0	78,5	-2,4
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	33,4	28,1	5,3
Solvabiliteits ratio (EV/SCR)	160%	183%	-24%

¹ De vergelijkende cijfers met betrekking tot de Solvency II ratio betreffen de cijfers van DAS Rechtsbijstand, aangezien over 2021 DAS Holding nog een gemengde verzekeringsholding was.

Het eigen vermogen kan bestaan uit de volgende drie categorieën:

- Tier 1-kapitaal: gestort aandelenkapitaal, agioreserve en de reconciliatiereserve;
- Tier 2-kapitaal: aanvullend vermogen en basis tier 2-vermogen;
- Tier 3-kapitaal: latente belastingvorderingen

Het eigen vermogen wordt gewaardeerd op basis van de economische waarde. Het eigen vermogen bestaat uit Tier 1-kapitaal en Tier 3-kapitaal. Het Tier 3-kapitaal is gelijk aan de uitgestelde belastingvordering (DTA) en de rest van het eigen vermogen bestaat uit Tier 1-kapitaal. De uitgestelde belastingvordering mag volledig worden meegenomen in het eigen vermogen, omdat wordt voldaan aan Artikel 82 van de Solvency II Delegated Acts.

In onderstaande tabel wordt de solvabiliteitspositie onder Solvency II voor DAS Rechtsbijstand weergegeven:

Solvabiliteitspositie Solvency II	31 dec 2022	31 dec 2021	Vershil
Beschikbaar Eigen vermogen (EV)	115,0	143,9	-28,9
Solvabiliteits kapitaalvereiste (SCR)	75,8	78,5	-2,7
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	26,9	28,1	-1,2
Solvabiliteits ratio (EV/SCR)	152%	183%	-32%

DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. heeft een Solvency II-vergunning ontvangen van De Nederlandse Bank om een schadeverzekeringsbedrijf uit te oefenen.

Bestuurssysteem

De interne risicobeheersing bij DAS is ingericht volgens het principe van het 'three lines model'. De 'first line' is het lijnmanagement. Zij zijn de risico eigenaar en verantwoordelijk voor het risicomanagement en de beheersing van de onder haar ressorterende processen. De 'second line' wordt gevormd door de afdelingen Compliance en Integriteit, Risk Management en en de (uitbestede) actuariale functie. Deze 'second line' heeft een ondersteunende, adviserende en controlerende rol naar het lijnmanagement. De 'third line' wordt ingevuld door de afdeling internal audit die onder andere de inrichting en werking van de eerste en tweede lijn controleert. Compliance, audit, actuariael en risicomanagement zijn de sleutelfuncties als bedoeld in de Solvency II wet- en regelgeving.

Risicomanagement

DAS realiseert zich dat het nemen van risico's inherent is aan ondernemen. Haar risicomanagement strategie is er enerzijds op gericht om gebeurtenissen die potentiële bedreigingen vormen voor de strategie en de continuïteit van DAS zowel operationeel als financieel, te identificeren. Anderzijds probeert DAS de risico's die samenhangen met de vastgestelde strategie, doelstellingen en beleidskeuzes op een zodanige manier te managen dat demogelijke

effecten van deze risico's binnen de bandbreedtes blijven die door de directie en de Raad van Commissarissen periodiek worden vastgesteld.

DAS heeft een herverzekeringscontract. Dit contract betreft een "quota share" herverzekering waarbij 25% van de reeds bestaande portefeuille van DAS is onder andere herverzekerd bij Munich Re (50%). Met behulp van het herverzekeringscontract blijft de Solvency II ratio binnen de risk appetite van DAS, De herverzekeraars hebben een AA-credit rating van S&P, waardoor ook het tegenpartijrisico minimaal is.

Waardering

In deze rapportage worden onderdelen toegelicht waarbij een waarderingsverschil is tussen Solvency II en de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving zoals toegepast in de jaarrekening 2022 van DAS. De balans is opgesteld op basis van door EIOPA voorgeschreven richtlijnen. DAS maakt voor het waarden van de technische voorzieningen gebruik van de door EIOPA gepubliceerde risico vrije rentevoet. De presentatie van de balans vindt plaats op basis van de door EIOPA voorgeschreven '*Quantitative Reporting Templates*'.

De technische voorzieningen worden aangehouden voor de dekking van toekomstige, interne- en externe kosten. De technische voorzieningen zijn onderverdeeld in twee hoofdgroepen. De risicomarge is gebaseerd op een vergoeding die zal worden geëist ter compensatie van het aan te houden eigen vermogen als een derde partij de verzekeringsverplichtingen zou overnemen.

Kapitaalmanagement

Kapitaalmanagement vindt plaats op het niveau van DAS Rechtsbijstand. Op basis van het huidige kapitaalbeleid van DAS Rechtsbijstand is de interne normsolvabiliteit bepaald op 140%. Dit komt overeen met een tijdsbuffer van drie tot zes maanden - op basis van onze operationele uitgaven - om maatregelen te nemen om de neerwaartse trend om te buigen. Wij willen voorkomen dat wij door gewone fluctuaties in onze bedrijfsresultaten onder deze waarde komen.

De solvabiliteit wordt gemanaged door te werken met een ondergrens van 110% (de minimaal vereiste interne solvabiliteit) en een trigger tot actie die ligt op 140% (interne normsolvabiliteit) om zodoende voldoende financiële flexibiliteit te waarborgen. Indien de solvabiliteit op enig moment onder de interne normsolvabiliteit van 140% dreigt te komen worden er maatregelen getroffen om de solvabiliteit te herstellen. De te nemen maatregelen zijn afhankelijk van de verwachte ontwikkeling van de solvabiliteit en zijn in het kapitaalmanagementbeleid beschreven. In de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) wordt ten minste jaarlijks binnen het meerjarenplan de ontwikkeling van de interne normsolvabiliteit getoetst aan de hand van verschillende scenario's.

DAS acht de interne normsolvabiliteit van 140% voldoende om eventuele negatieve ontwikkelingen in de genoemde risico's in de risicoparagraaf op te vangen. De in 2022 uitgevoerde ORSA toont dit ook aan, op basis waarvan de interne normsolvabiliteit dit jaar niet is aangepast.

A Activiteiten en prestaties

A.1 Activiteiten DAS Holding

De voornaamste activiteiten van de groep bestaan uit het aanbieden van rechtsbijstandverzekeringen en juridische dienstverlening aan verzekerden en niet-verzekerden. De rechtsbijstandverzekeraar DAS is marktleider in Nederland en om in te spelen op de toenemende behoefte aan niet-verzekerde rechtsbijstand is de strategie recentelijk aangescherpt. In 2022 heeft DAS in Nederland circa 130.000* zaken in veertig verschillende rechtsgebieden behandeld. DAS heeft 7 vestigingen, verspreid over heel Nederland. In Nederland werken 1.138 medewerkers (ultimo 2022).

Zoals eind 2021 aangekondigd in onze aangescherpte strategie, wil DAS terugkeren naar de kern: juridische hulp voor ondernemers en consumenten. Daarom zijn op 30 december 2021 de creditmanagement activiteiten (Cannock-EDR Holding B.V.) verkocht aan Axiom Partners GmbH.

Na de verkoop is DAS Legal Finance B.V. (verkrijgende rechtspersoon), waar de credit management activiteiten onder vielen, gefuseerd met DAS Legal Services B.V. (verdwijnde rechtspersoon). DAS Legal Finance B.V. is in het kader van die fusie statutair van naam gewijzigd in DAS Legal Services B.V.

De kerncijfers van DAS Holding zijn als volgt:

Kerncijfers DAS Holding ³	2022	2021	Vershil
Baten	215,2	253,1	-37,9
Lasten	232,6	238,9	-6,3
EBITDA ¹	-14,8	18,0	-32,8
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen	-17,4	14,2	-31,6
Resultaat na belastingen	-13,3	12,8	-26,1
Solvency II-ratio DAS Holding N.V. ²³	160%	183%	-23%

- 1 EBITDA betekent: Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization. In het Nederlands betekent dit: resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór rente en afschrijvingen.
- 2 De combined ratio wordt berekend door de som van de schaden en bedrijfskosten te delen door de verdiende premie. Er wordt geen rekening gehouden met de baten en lasten uit hoofde van uitgaande herverzekering. De combined ratio heeft betrekking op DAS Rechtsbijstand.
- 3 De vergelijkende cijfers met betrekking tot de Solvency II ratio betreffen de cijfers van DAS Rechtsbijstand, aangezien over 2021 DAS Holding nog een gemengde verzekeringsholding was.

In de onderstaande tabel wordt het eigen vermogen per 31 december 2022 conform de Solvency II waarderingsgrondslagen versus de Nederlandse verslaggevingsgrondslagen weergegeven:

Eigen vermogen per 31 december 2022	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
Activa	325,9	338,0	-12,1
Passiva	204,0	224,3	-20,3
Vershil activa minus passiva	121,8	113,7	8,2
Bankgarantie	-0,5	-	-0,5
Voorzienbare uitkering uit de overige reserves	-	-	-
Vorderingen op groepsmaatschappijen	-	-	-
Beschikbaar Eigen vermogen	121,3	113,7	7,7

De bankgaranties worden als niet beschikbaar voor Eigen vermogen aangemerkt.

Het eigen vermogen kan bestaan uit de volgende drie categorieën:

- Tier 1-kapitaal: gestort aandelenkapitaal, agioreserve en de reconciliatiereserve;
- Tier 2-kapitaal: aanvullend vermogen en basis tier 2-vermogen;
- Tier 3-kapitaal: latente belastingvorderingen

Het eigen vermogen wordt gewaardeerd op basis van de economische waarde. Het eigen vermogen bestaat uit Tier 1-kapitaal en Tier 3-kapitaal. Het Tier 3-kapitaal is gelijk aan de uitgestelde belastingvordering (DTA) en de rest van het eigen vermogen bestaat uit Tier 1-kapitaal. De uitgestelde belastingvordering mag volledig worden meegenomen in het eigen vermogen, omdat wordt voldaan aan Artikel 82 van de Solvency II Delegated Acts.

In onderstaande tabel zijn de SII cijfers van DAS Holding weergegeven:

Solvabiliteitspositie Solvency II ¹	31 dec 2022	31 dec 2021	Vershil
Beschikbaar Eigen vermogen (EV)	121,3	143,9	-22,6
Solvabiliteits kapitaalvereiste (SCR)	76,0	78,5	-2,4
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	33,4	28,1	5,3
Solvabiliteits ratio (EV/SCR)	160%	183%	-24%

A.1.1 Profiel

DAS is al bijna 60 jaar actief als rechtsbijstandverzekeraar, en sinds jaar en dag marktleider op dit gebied. Met haar koersvaste strategie blijft DAS onverminderd gericht op haar missie: het recht toegankelijk houden voor iedereen. Om in te spelen op de toenemende behoefte aan niet-verzekerde rechtsbijstand is de strategie recentelijk aangescherpt. DAS zet nadrukkelijk in op 'rechtshulp on demand' (juridische dienstverlening tegen een vast bedrag) als tweede kernpropositie naast de verzekerde dienstverlening.

De strategie van DAS is gestoeld op twee pijlers: Klantgerichte Innovatie en Ondernemende Organisatie. Daarbij is een voorwaarde dat DAS financieel fit is en blijft. Zo kostenefficiënt mogelijk opereren heeft voortdurend

prioriteit. Hiermee creëert DAS ruimte om te investeren, haar dienstverlening toegankelijk te houden en toonaangevend in de markt te zijn. Ook digitalisering wordt steeds belangrijker om onze dienstverlening betaalbaar te houden en de krapte op de arbeidsmarkt het hoofd te bieden.

Klantgerichte innovatie

De klant vormt het belangrijkste uitgangspunt in alle processen bij DAS. Via welk kanaal ook: de klant staat bij DAS centraal.

We streven naar de best mogelijke klantervaring, onder meer door beter gebruik te maken van technologie en data science. We verkennen nieuwe vormen van distributie om dicht bij onze klanten te blijven. Veranderend klantgedrag eist steeds meer flexibiliteit van onze juridische dienstverlening. Die moet niet alleen sneller, persoonlijker en meer digitaal zijn, maar ook direct beschikbaar.

Digitalisering en legal tech

Om onze leidende positie en de toekomstige groei te waarborgen moeten we de digitalisering binnen DAS versnellen. Met bijna 130.000 meldingen in het afgelopen jaar en bijna 800 juridisch specialisten in dienst, hebben we de schaal en de expertise in huis om met slimme technologische oplossingen onze dienstverlening nog klantgerichter en efficiënter te maken. Bovendien dragen digitalisering, automatisering en standaardisering bij aan het verlagen van de kosten. Zo is en blijft onze hoogwaardige dienstverlening breed toegankelijk.

Het inzetten van technologie en data vormt de basis van ons innovatieprogramma. DAS streeft ernaar, veelal in samenwerking met partners, de beste legal-tech-toepassingen te ontwikkelen en voor haar klanten beschikbaar te maken. Ook de slimme inzet van digitale kanalen zorgt ervoor dat juridische hulp voor onze klanten altijd binnen handbereik is. Dat is belangrijk omdat klanten juridische hulp vaak plotseling en snel nodig hebben.

Ondernemende organisatie

In onze hoogwaardige dienstverlening is deskundig personeel cruciaal. Met onze pijler Ondernemende Organisatie beogen wij dat medewerkers veelzijdig en

flexibel inzetbaar zijn. DAS investeert doorlopend in competenties die essentieel zijn voor een ondernemende organisatie. Ontwikkeling, groei en de wil om te blijven leren, stimuleren we in de hele organisatie.

Daarnaast vormen leiderschap, waarbij gestimuleerd wordt dat medewerkers verantwoordelijkheid nemen, en het bouwen van een klantgerichte cultuur het fundament onder de ondernemende organisatie. Door de toenemende mogelijkheden van technologie en digitalisering te benutten verlagen we de administratieve werkdruk van onze medewerkers. Hierdoor is er meer tijd en aandacht voor datgene waar onze medewerkers het verschil kunnen maken: de hulpverlening en het persoonlijke contact met klanten.

De klant centraal

In 2022 is de implementatie van de transformatie afgerond. Die was erop gericht de organisatie in lijn te brengen met de ambities van DAS. De nieuwe procesgestuurde organisatiestructuur is volledig geïmplementeerd. Onze klanten profiteren van een fullservice-dienstverlening die in één hand is, waardoor zij sneller en effectiever geholpen kunnen worden. Hiervoor zijn in 2022 opnieuw een groot aantal advocaten aangenomen, waardoor DAS eind 2022 meer dan 100 advocaten in dienst heeft. Daarnaast heeft DAS in 2022 haar positie op diverse rechtsterreinen verder versterkt en is ook de mediationtak bij DAS verder uitgebreid.

Een belangrijke graadmeter voor hoe goed wij erin slagen de klant centraal te stellen is ons klanttevredenheidsonderzoek. De waardering van onze klanten is, ondanks de grote drukte in 2022, verder toegenomen. De Net Promotor Score (NPS) van onze juridische rechtshulp bedroeg in 2022 +30 en de NPS voor onze Rechtshulp On Demand, die we in 2022 voor het eerst hebben gemeten, bedroeg +28. De algemene klantwaardering op basis van klantreviews bedroeg in 2022 8,5. Klanten waarderen onder andere de persoonlijke dienstverlening en het heldere taalgebruik dat wij hanteren.

Ondernemende organisatie

Op het gebied van digitalisering zijn weer veel stappen gezet in het afgelopen jaar. Zowel bij het ondersteunen en

efficiënter maken van interne processen als in het verbeteren van de dienstverlening. Zo kon de VSO-checker afgelopen jaar in gebruik worden genomen. VSO staat voor vaststellingsovereenkomst. De VSO-checker is een artificial intelligence (AI)-applicatie die VSO's 'leest' en beoordeelt, en vervolgens suggesties voor verbetering toevoegt. Zo kunnen onze juridisch specialisten meer tijd besteden aan het geven van deskundig advies aan onze klanten.

Ook hebben we in 2022 stappen gezet in de implementatie van de digitale klantreis. We willen onze klanten optimaal bedienen, gedurende de gehele reis. De bouwstenen in deze klantreis kunnen we op verschillende manieren en op verschillende plekken inzetten.

Om dit te kunnen doen en om onze dienstverlening nog efficiënter en relevanter te maken, ontwikkelen we continue nieuwe technologie. Datagedreven werken is hierbij ook essentieel. Bovendien heeft DAS een bedrijfsbrede data cursus ontwikkeld en geïmplementeerd. Het in 2022 opgezette Data Center of Excellence ondersteunt deze ontwikkeling. Hierdoor kan DAS zich steeds nadrukkelijker profileren als digitale dienstverlener.

Manier van werken

De manier van werken bij DAS heeft zich het afgelopen jaar verder ontwikkeld. Zo is 'DAS overal' ingevoerd, de volgende fase van het tijd- en plaatsafhankelijk werken. Hierbij biedt DAS ondersteuning aan leidinggevendenden om dit op een effectieve manier vorm te geven binnen elk team. DAS overal is een nieuwe stap naar een nog wendbaarder, duurzamer en efficiënter DAS-organisatie.

A.1.2 Algemene informatie

DAS Holding N.V. (statutair gevestigd in Amsterdam), hoofdkantoor houdend op De Entree 222, 1101 EE in Amsterdam, is een naamloze vennootschap waarvan de aandelen voor 50% in het bezit zijn van ERGO Versicherung AG (uiteindelijke 100% aandeelhouder hiervan is Munich Re). De andere 50% is in het bezit van ASR Deelnemingen N.V. (18%), Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. (31%) en Stichting Beheer Aandelen DAS Holding (1%). Het KvK-nummer van DAS Holding N.V. (DAS Holding) is 34157138.

A.1.3 Structuur

DAS Holding is 100% aandeelhouder van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Services B.V., beide vennootschappen zijn gevestigd in Amsterdam.

De in de consolidatie begrepen vennootschappen zijn:

- DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., Amsterdam (100%); en
- DAS Legal Services B.V., Amsterdam (100%).

Per 27 augustus 2022 is DAS Legal Services B.V. als verdwijnende rechtspersoon gefuseerd met DAS Legal Finance B.V. als verkrijgende rechtspersoon. DAS Legal Finance B.V. is in het kader van die fusie statutair van naam gewijzigd in DAS Legal Services B.V. De financiële gegevens van de fusievennootschappen worden met terugwerkende kracht per 1 januari 2022 door de verkrijgende vennootschap verantwoord.

A.2 Activiteiten DAS Rechtsbijstand

De kerncijfers van DAS Rechtsbijstand zijn als volgt:

Kerncijfers DAS Rechtsbijstand	2022	2021	Verschi l
Bruto premie-inkomsten	268,2	270,5	-2,3
Opbrengst beleggingen	-4,4	6,0	-10,4
Operationele kosten ¹	278,0	257,1	20,9
Resultaat na belastingen	-11,6	13,4	-25,0
EBITDA ²	-12,8	19,9	-32,7
Combined ratio % ³	103,2%	95,1%	8,1%
Solvency II ratio ⁴	152%	183%	-31%
FTE (gemiddeld)	1.073	1.137	-64

De inkomsten zijn gedaald als gevolg van lagere premie-inkomsten en een lagere beleggingsopbrengst. De premie-inkomsten zijn lager dan in 2021 omdat we afscheid hebben genomen van een aantal verlieslatende portefeuilles. Deze daling wordt deels gecompenseerd door premieverhogingen. De negatieve beleggingsopbrengsten worden veroorzaakt door niet-gerealiseerde koersresultaten op aandelen, mede als gevolg van de gestegen markttrente.

De operationele kosten bestaan uit schadekosten, commissiekosten en overheadkosten. De stijging van de operationele kosten wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere meldingsfrequentie, gestegen inflatie en een krappe arbeidsmarkt. Deze leiden tot hogere exploitatiekosten en een ongunstige ontwikkeling in de voorziening voor te betalen schaden.

Bovengenoemde heeft geleid tot een stijging van de combined ratio naar 103,2% en een resultaat na belastingen van - € 11,6 miljoen. De vereiste solvabiliteit (SCR) is per 31 december 2022 € 75,8 miljoen.

Ondanks de verslechtering van het resultaat kunnen we concluderen dat we door Transformatie Rechtshulp een aanzienlijke daling in de directe kostprijs per melding hebben kunnen realiseren. De ambitie is om deze verder te verlagen.

De plannen in het kader van tijd- en plaatsafhankelijk werken (TPOW) zijn in 2022 verder geïmplementeerd door de migratie naar Office 365 en de mogelijkheid voor medewerkers om hybride te werken.

Na volledige realisatie van de operationele transformatie zijn we gestart met nieuwe strategische initiatieven. Door de optimalisatie van processen, het vervangen van legacy-software en -infrastructuur maken we een volgende stap richting een zo digitaal mogelijke organisatie. Dit doen we met de expertise in onze organisatie, maar ook via strategische partnerschappen.

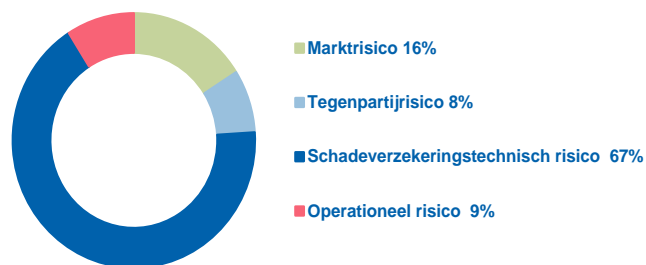
Naast het investeren in digitalisering is er ook structureel aandacht voor ICT-security, het optimaliseren van processen en het vergroten van de slagkracht van stafafdelingen.

In onderstaande tabel zijn de SII cijfers van DAS Rechtsbijstand weergegeven:

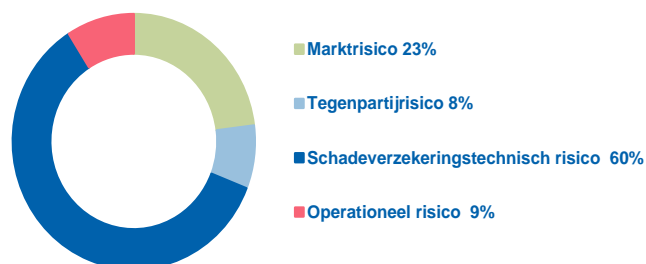
Solvabiliteitspositie Solvency II	31 dec 2022	31 dec 2021	Vershil
Beschikbaar Eigen vermogen (EV)	115,0	143,9	-28,9
Solvabiliteits kapitaalvereiste (SCR)	75,8	78,5	-2,7
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	26,9	28,1	-1,2
Solvabiliteits ratio (EV/SCR)	152%	183%	-32%

De SCR is opgebouwd uit de volgende elementen

31 december 2022



31 december 2021



Met 67% van de totale vereiste solvabiliteit is het schadeverzekeringstechnisch risico het belangrijkste financiële risico binnen DAS Rechtsbijstand. Dit risico komt met name tot uitdrukking in de volatiliteit omtrent het aantal meldingen en de hoogte van externe schadekosten. DAS mitigeert een deel van het schadeverzekeringstechnisch risico door ieder jaar een quota-share-herverzekeringsovereenkomst af te sluiten.

Het marktrisico (15%) wordt met name veroorzaakt doordat een deel van de beleggingsportefeuille in aandelen is

belegd, waarover om die reden aandelenrisico wordt gelopen. Daarnaast wordt ook rente-, spread- en valutarisico gelopen. Om de belangen van de polishouder optimaal te borgen, worden de technische voorzieningen op best estimate, inclusief een opslag, belegd in obligaties met een AAA- of een AA-rating. Om het renterisico te minimaliseren is het beleid om deze beleggingen en de technische voorziening zoveel mogelijk af te stemmen op de looptijd. Aangezien het schadeverzekeringstechnisch risico en het marktrisico samen 82% van de vereiste solvabiliteit betreffen, zijn de gevoeligheidsscenario's toegespitst op deze twee risicogroepen.

A.3 Prestaties op het gebied van verzekering

Dit hoofdstuk gaat over de prestaties op het gebied van verzekering en betreft derhalve de activiteiten van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V.

Teneinde inzicht te verstrekken in de prestaties op het gebied van verzekering wordt hieronder de technische rekening van DAS Rechtsbijstand weergegeven.

Resultaat technische rekening schadeverzekering	2022	2021
Verdiende premies		
Brutopremies eigen rekening	100,8	100,3
Brutopremies herverzekering	167,5	170,2
Uitgaande herverzekeringspremies	<u>-54,6</u>	<u>-56,8</u>
Totaal brutopremies	213,7	213,7
Wijziging voorziening niet-verdiende premies eigen rekening		
-bruto	2,0	0,5
-aandeel herverzekeraars	<u>0,6</u>	<u>-0,3</u>
Totaal wijziging voorziening niet-verdiende premies	2,5	0,2
Totaal eigen rekening	216,2	213,9
Toegerekende opbrengsten uit beleggingen	0,4	0,3
Schaden eigen rekening		
-directe verzekeringen bruto	-59,4	-63,6
-inkomende herverzekering bruto	-119,7	-119,2
-aandeel herverzekeraars	<u>31,4</u>	<u>28,6</u>
Schaden eigen rekening	-147,7	-154,2
Wijziging voorziening voor te betalen schaden eigen rekening	4,0	13,2
Wijziging voorziening voor te betalen schaden inkomende herverzekering	7,0	21,7
Wijziging voorziening voor te betalen schaden aandeel herverzekeraars	<u>-0,2</u>	<u>-0,4</u>
Wijziging voorziening voor te betalen schaden (netto)	10,8	34,5
	<u>-136,8</u>	<u>-119,8</u>
Bedrijfskosten		
Beheers- en personeelskosten; afschrijving bedrijfsmiddelen en provisie	-111,0	-110,0
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	<u>20,5</u>	<u>27,1</u>
	-90,5	-82,9
Resultaat technische rekening schadeverzekering	<u>-10,7</u>	<u>11,5</u>
Opbrengst uit beleggingen en ongerealiseerde koersresultaten		
Opbrengst uit beleggingen	0,9	6,0
Niet gerealiseerde koersresultaten	<u>-5,3</u>	<u>-</u>
	-4,4	6,0
Beleggingslasten	0,1	0,1
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening schadeverzekering	-0,4	-0,3
Andere baten	-	0,1
Andere lasten	<u>-0,0</u>	<u>-</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	-15,4	17,4
Vennootschapsbelasting	<u>3,9</u>	<u>-4,0</u>
Resultaat na belastingen	-11,6	13,4

A.4 Prestaties op het gebied van beleggingen

DAS is niet alleen juridisch dienstverlener, maar ook belegger van premie-inkomsten. Onze maatschappelijke verantwoordelijkheid vertalen wij ook in ons beleggingsbeleid.

Onze maatschappelijke verantwoordelijkheid in ons beleggingsbeleid komt onder meer tot uiting door de toepassing van ethische en duurzaamheidscriteria. Alle beleggingen van DAS worden gescreend op zowel milieuaspecten als sociale aspecten, zoals omschreven in de Code Duurzaam Beleggen van het Verbond van Verzekeraars. Deze code gaat uit van de UN Global Compact en de UN Principles for Responsible Investment.

Daarnaast heeft DAS zich gecommitteerd aan het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO-)convenant voor de verzekeringssector. In dit convenant worden aanvullende kaders gesteld voor een aantal thema's, waaronder kinderrechten, landrechten, dierenwelzijn, klimaatverandering en controversiële wapens.

Om doorlopende compliance met deze kaders te waarborgen, is er in lijn met het IMVO-convenant, een ESG (Environmental, Social & Governance) due-diligence-proces opgenomen in het beleggingsbeleid van DAS.

DAS blijft zich ontwikkelen en toetst haar beleggingsbeleid en -activiteiten daarom regelmatig. Bijvoorbeeld via de Benchmark Duurzaam Beleggen van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame ontwikkeling en via evaluaties van het IMVO-convenant. De nieuwe inzichten en aanbevelingen die dit opleveren, helpen ons om onze duurzaamheidsambities in de toekomst verder te concretiseren.

De beleggingsportefeuille van DAS bestaat uit staatsobligaties, bedrijfsobligaties en beleggingsfondsen. In onderstaande tabel staan de beleggingen geïnclassificeerd naar duurzaam en regulier/niet specifiek duurzaam:

Beleggingen	Gehele portefeuille	Portefeuille exclusief staatsobligaties
Duurzaam	33%	80%
Regulier/niet specifiek duurzaam	67%	20%

We bekijken de portefeuille exclusief (semi-)staatsobligaties, aangezien het in de praktijk niet mogelijk is om hiervoor duurzaamheid als selectiecriteria te hanteren. Dan kan 72% van onze beleggingen als duurzaam worden geïnclassificeerd. Zonder correctie voor (semi-)staatsobligaties is 45% van de beleggingsportfolio van DAS duurzaam. De criteria die hiervoor zijn toegepast zijn SFDR klasse 8/9 voor beleggingsfondsen of Sustainalytics Indicator Excellent voor bedrijfsobligaties.

In het jaarverslag 2022 van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. wordt onderstaande gepresenteerd met betrekking tot de beleggingen:

Beleggingen	31 dec 2022	31 dec 2021	Vershil
Aandelen (Surplus portefeuille)	89,9	124,4	-34,4
Obligaties (Matched portefeuille)	133,6	144,3	-10,7
	223,5	268,7	-45,2

De obligaties dienen ter dekking van de technische voorziening en bestaan enkel uit obligaties met een AAA of AA rating (de zogenaamde matched portefeuille).

De beleggingsfondsen bestaan uit een mix van aandelen- en obligatiefondsen en liquiditeiten (de zogenaamde surplus portefeuille).

Onderstaande tabel toont de beleggingen in de beleggingsfondsen (Surplus portefeuille) per 31 december 2022:

	Balans waarde ultimo 2021	Aankopen /verkopen	Herwaar- dering	Balans waarde ultimo 2022
Beleggingsfondsen				
Nationale Nederlanden L Global Sustainable Equity Hedged	35,6	-2,6	-9,1	23,9
Nationale Nederlanden Euro Sustainable Credit Fund	45,4	-4,2	-6,3	34,9
Nationale Nederlanden Euro Green Bond Fund	22,0	-4,1	-4,5	13,3
Nationale Nederlanden Collateralized Bond Fund	21,3	-0,9	-2,7	17,8
Totaal	124,4	-11,8	-22,7	89,9

De kostprijs van de aandelen bedraagt € 82.886k (2021: € 99.311k). Ultimo 2022 is 27% (2021: 29%) belegd in aandelenfondsen en 73% (2021: 71%) in aandelen met als onderliggende waarde obligatiefondsen.

Hieronder worden de aandelen (categorie Beleggingsfondsen) afzonderlijk toegelicht:

Categorie beleggingsfondsen	2022	2021	Vershil
Balans per 1 januari	124,4	124,2	0,2
Aankopen	5,5	5,0	0,5
	129,9	129,2	0,7
Verkopen	-17,3	-12,5	-4,8
Herwaardering - Gerealiseerd resultaat	0,6	5,8	-5,2
	113,3	122,5	-9,2
Herwaardering - Ongerealiseerd resultaat	-13,4	1,4	-14,8
Herwaardering - Ongerealiseerd resultaat belastingdeel	-4,7	0,5	-5,1
Terugname van afwaardering	-5,3	-	-5,3
Balans per 31 december	89,9	124,4	-34,4

De aandelen worden in de balans opgenomen tegen reële waarde. De beleggingen vallen in de categorie beleggingen met een genoteerde marktprijs, wat hieronder nader wordt toegelicht.

Reële waarde gebaseerd op gepubliceerde koersen in een actieve markt (methode 1)

Van alle financiële instrumenten in deze waarderings-categorie zijn gepubliceerde koersen afkomstig van een beurs, broker of prijsinstelling beschikbaar. Er is bij deze financiële instrumenten sprake van een actieve markt.

Hierdoor vormen de koersen een goede afspiegeling van actuele en regelmatig voorkomende markttransacties tussen onafhankelijke partijen.

Door macro-economische omstandigheden zijn de koersen van drie van de vier fondsen onder de kostprijs gedaald. Deze ongerealiseerde verliezen zijn opgenomen als niet-gerealiseerde koersresultaten op de aandelen en direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Hieronder worden de directe beleggingen in obligaties (Matched portefeuille) afzonderlijk toegelicht.

Categorie Directe beleggingen in obligaties	2022	2021	Vershil
Balans per 1 januari	144,3	153,6	-9,2
Aankopen	29,7	21,9	7,9
	174,0	175,4	-1,4
Verkopen	-	-1,5	1,5
Aflossingen	-39,3	-27,7	-11,6
	134,8	146,2	-11,4
Gerealiseerde koersresultaten bij verkoop	-	-0,0	0,0
Afschrijving agio ten laste van het resultaat	-1,2	-1,9	0,7
Balans per 31 december	133,6	144,3	-10,7

De beurswaarde van de obligaties bedraagt ultimo 2022 € 126.698k (2021: € 147.547k). De modified duration (gemiddelde looptijd) van de obligatieportefeuille is ultimo 2022 2,44 jaar (2021 2,84 jaar). De effectieve rente over 2022 bedraagt 0,1% (2021: -1,2%).

De navolgende tabel toont de verdeling van kredietrisico's van de obligatieportefeuille op balanswaarde

31 december 2022

Classificatie	Rating AAA	Rating AA	Totaal
Gedekt	12,7	-	12,7
Financieel	3,1	14,2	17,3
Overheid	88,1	4,3	92,4
Semi-overheid	11,2	-	11,2
Totaal	115,0	18,6	133,6

31 december 2021

Classificatie	Rating	Rating	Totaal
	AAA	AA	
Gedekt	16,8	-	16,8
Financieel	11,6	10,8	22,4
Overheid	93,6	4,1	97,7
Semi-overheid	7,3	-	7,3
Totaal	129,3	15,0	144,3

A.5 Prestaties op overig gebied

DAS Legal Services B.V.

Onderdeel van DAS Holding N.V. is, naast DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., DAS Legal Services B.V.. In DAS Legal Services B.V. zijn de niet-verzekerde activiteiten opgenomen. De kerncijfers van DAS Legal Services B.V. zijn als volgt:

Kerncijfers DAS Legal Services	2022	2021	Vershil
Omzet	3,4	4,4	-1,0
Operationele kosten	3,9	3,2	0,7
Resultaat na belastingen	-0,4	0,9	-1,3
EBITDA	-0,5	1,2	-1,7
FTE (gemiddeld)	23	21	2

De omzet én kosten dalen in 2022 ten opzichte van voorgaand jaar als gevolg van de verkoop van Cannock-EDR Holding B.V. Door de verkoop daalt ook het aantal FTE naar 23.

Met onze non-insurance dienst Letselschadehulp van DLS hebben we weer veel klanten met letsel kunnen ondersteunen en helpen hun leven weer op de rit te krijgen. Hoewel het aantal dossiers achterblijft op de verwachting zien we een groei van het aantal dossiers met 27% ten opzichte van vorig jaar.

Via Rechtshulp On Demand hebben we zowel zakelijke als particuliere klanten voorzien van juridische dienstverlening tegen een vast bedrag. Daarnaast hebben aanvullende diensten zoals de documentenshop een bijdrage geleverd aan de omzet.

De komende jaren zetten we in op het vergroten van ons marktaandeel voor On Demand juridische dienstverlening. Dit is ook opgenomen in de aangescherpte strategie eind 2021.

Eigenaarschap

Bij DAS stimuleren we dat een medewerker verantwoordelijkheid neemt en daarmee het verschil maakt. Essentieel hierin is dat we met elkaar een cultuur hebben en onderhouden die is gebaseerd op vertrouwen. Belangrijk is dat we met elkaar in gesprek zijn en blijven, dat er goede afspraken worden gemaakt en dat we elkaar daar scherp op houden. Altijd vanuit de positieve en constructieve intentie. Dit komt bijvoorbeeld terug in de trainingen die we geven op het gebied van samenwerken, maar ook in de investeringen die we doen in teamontwikkeling. Verder organiseren we informatiesessies om collega's mee te laten kijken in de werkzaamheden van andere afdelingen, zoals de JSC Experience. Door deze kennisdeling begrijpen medewerkers beter hoe de totale klantreis werkt en hoe ze hierin eigenaarschap kunnen tonen.

Succesvolle werving

Nederland kampt met een krappe arbeidsmarkt. Dat geldt ook voor de voornaamste domeinen waar de grootste wervingsbehoefte van DAS ligt: juridisch en ICT. Dankzij verschillende initiatieven is DAS succesvol op het gebied van werving.

Na een periode van twee jaar is campus recruitment bij hogescholen en universiteiten weer mogelijk. DAS heeft hierop ingezet en kan zich verheugen in een grote interesse van studenten en recent afgestudeerden. De stagemogelijkheden bij DAS zijn geïntensiveerd. Het carrièreperspectief dat DAS biedt, waarbij je als starter in het Juridisch Servicecenter kan doorgroeien naar advocaat, wordt gewaardeerd door de doelgroep waar DAS zich op richt.

Ook ICT'ers zijn positief over de mogelijkheden die DAS biedt, niet in de laatste plaats door de innoverende ontwikkelingen op ICT-gebied. Daarnaast neemt DAS deel aan omscholingsprogramma's waarin mensen uit andere disciplines worden begeleid naar een ICT-functie.

De investeringen die DAS meer en meer doet in gerichte arbeidsmarktcommunicatie zorgen ervoor dat de effectiviteit van recruitment groter is geworden gedurende het jaar: kandidaten weten niet alleen DAS beter te vinden, maar ook de verwachtingen sluiten steeds beter aan. Op deze wijze is DAS goed in staat haar vacatures te vervullen. In 2022 zijn 283 nieuwe medewerkers ingestroomd, waarvan 73% in het juridische werkveld en 17% in ICT.

Diversiteit

DAS hecht er sterk aan dat het medewerkersbestand een afspiegeling is van de samenleving. Bij DAS geloven we namelijk dat diversiteit de dynamiek in onze organisatie bevordert. Ook vinden we het belangrijk dat klanten zich blijven herkennen in onze organisatie.

Diversiteit bij DAS gaat over alle verschillen tussen mensen. Dat wil zeggen zichtbare verschillen zoals geslacht, leeftijd of etniciteit, maar ook minder zichtbare verschillen zoals seksuele voorkeur, drijfveren of religie. DAS is van mening dat inclusiviteit bijdraagt aan een goede sfeer en dynamiek op de werkvloer. Op dit moment wordt binnen DAS nog niet volgens een eenduidig, bedrijfsbrede visie invulling gegeven aan diversiteit en inclusie, en zien we verschillen tussen bedrijfsonderdelen. Zo is bijvoorbeeld het Juridisch Servicecenter divers op het gebied van etniciteit en religie, en wordt bij stafafdelingen in de werving gericht geselecteerd op drijfveren en daarmee diversiteit in een team.

DAS Academy

De ontwikkeling van onze medewerkers vormt de essentie voor de toekomst van het bedrijf. Daarom heeft DAS ervoor gekozen om te werken met een intern opleidingsinstituut, de DAS Academy. De DAS Academy voorziet in het totale aanbod van ontwikkel- en trainingsprogramma's, op verschillende niveaus en op verschillende vakgebieden en in diverse disciplines.

De inhoudelijke opleidingen, bijvoorbeeld op het vlak van juridische vakken en sales-expertise zijn essentieel. Minstens zo belangrijk zijn de ontwikkelprogramma's voor vaardigheden, klantgerichtheid en leiderschap.

Certificering en accreditering

Het aanbod van de DAS Academy betreft zowel programma's die worden ingekocht als door de DAS Academy zelf ontwikkelde programma's, die worden gecertificeerd of geaccrediteerd door bevoegde organisaties. Zo laat DAS haar opleidingen voor juristen door de UvA Academie voor Bank en Verzekeringen certificeren. Dat betekent dat externe deskundigen beoordelen of de opleidingsprogramma's die wij onze juristen aanbieden voldoende aansluiten bij de praktijk. Sinds 2021 worden de PE-opleidingen (permanente educatie) van de DAS Academy door de Nederlandse Orde van Advocaten geaccrediteerd. De accreditatie vormt een bevestiging van de kwaliteit van het onderwijs. De onderwijsuren gelden als PE-uren binnen de jaarlijks verplicht te behalen onderwijspunten.

De kracht en kwaliteit van de DAS Academy wordt bovendien bewezen doordat externe advocaat-stagiaires voor de DAS Academy kiezen om procespunten voor de beroepsopleiding te behalen.

Permanente educatie

DAS waarborgt de deskundigheid, integriteit en betrouwbaarheid van onze juridisch specialisten, beleidsbepalers en het senior management door een systeem van permanente educatie. Dit geldt ook voor personen die een door de Solvency II-wet en regelgeving aangewezen sleutelfunctie bekleden. Het individuele PE-programma voor medewerkers wordt in overleg met de leidinggevende ontwikkeld.

De permanente educatie van de directie wordt jaarlijks besproken met de Raad van Commissarissen.

Persoonlijke ontwikkeling

In de afgelopen jaren is veel geïnvesteerd om het aanbod op het gebied van persoonlijke ontwikkeling te vergroten. Daarom biedt de DAS Academy een breed scala aan trainingen die gericht zijn op vaardigheden en gedrag. Ook hiervoor worden veel verschillende methoden ingezet, waaronder intervisie. Daarnaast hebben medewerkers van DAS onbeperkt toegang tot een groot en divers online opleidingsplatform. Een gebruiksvriendelijke portal biedt

ondersteuning bij de ontwikkeling en uitvoering van opleidingsprogramma's.

Leiderschapsontwikkeling

Binnen DAS wordt veel aandacht besteed aan leiderschapsontwikkeling. In 2022 is een leiderschapsprogramma opgestart op basis van het in 2021 opgestelde gewenste leiderschapsprofiel. Een aantal elementen van dit profiel is aangeboden in een intensief programma waarin een thema centraal staat. Voorbeelden hiervan zijn 'samenwerken' en 'het goede gesprek'. Door het clusteren van diverse methodieken en instrumenten wordt optimaal ingespeeld op de verschillende leerstijlen van de leidinggevendenden. Leiderschapsontwikkeling is een domein waaraan ook de directieleden zich nadrukkelijk verbinden. Ieder directielid adopteert een specifiek thema en geeft er actief invulling aan in verschillende werkvormen.

Ook is de DAS Summerschool geïntroduceerd, die in 2022 in het teken stond van inspireren en motiveren.

Teamontwikkeling

In 2022 is de methodiek van 'management drives' geïntroduceerd als standaardinstrument voor teamontwikkeling en door medewerkers zeer enthousiast onthaald. Management drives maakt inzichtelijk wat een team of een persoon drijft. Het biedt daarmee een gemeenschappelijke taal om gedrag bespreekbaar te maken en gebruik te maken van de kracht van het team en ieder individu.

Digitalisering en innovatie

Digitalisering en innovatie zijn niet meer weg te denken uit de dagelijkse praktijk. Voor de medewerkers van DAS betekent het een niet-aflatende vraag om aandacht voor de ontwikkeling van digitale vaardigheden. Digitalisering leidt tot belangrijke wijzigingen in de manier van werken. Maar ook innovatieve toepassingen, zoals bijvoorbeeld de VSO-checker, zorgen ervoor dat medewerkers meer tijd en aandacht kunnen besteden aan werkzaamheden die meer waarde toevoegen.

Daardoor kunnen onze medewerkers nog meer het verschil maken voor onze klanten en heeft het een positieve invloed op het welzijn van de medewerker.

In 2022 verzorgde de DAS Academy ongeveer 570 interne opleidingen. Het gemiddelde cijfer dat werd gegeven aan de trainingen was een 8 (2021: 8).

Medewerkersbetrokkenheid

Voor een duurzame arbeidsrelatie zijn betrokken medewerkers nodig. Medewerkers die het beste van zichzelf kunnen en willen geven. Jaarlijks wordt gemeten hoe betrokken en bevlogen medewerkers zijn en in welke mate zij tevreden zijn over de verschillende aspecten van hun werk(omgeving). Er vinden ook specifieke metingen plaats: zo werd in 2022 gemeten hoe de dienstverlening van Human Resources werd ervaren en werden de wensen voor tijd- en plaatsafhankelijk werken in kaart gebracht. Al deze metingen werden gevolgd door concrete actieplannen en activiteiten.

Vitaal Meesterschap

Onder de noemer Vitaal Meesterschap heeft DAS verschillende programma's die het welzijn van medewerkers in de breedste zin ondersteunen. Hierin worden medewerkers handvatten geboden hoe invulling te geven aan hun vitaliteit, variërend van advies om een werkplek ergonomisch goed in te richten tot het optimaliseren van je energiebalans. Daarnaast wordt het platform Open Up actief aangeboden. Dit platform biedt laagdrempelig toegang tot erkende psychologen. Mensen kunnen hier terecht met psychische klachten, groot en klein, werkgerelateerd of niet.

Juist ook in het kader van Vitaal Meesterschap is gebruikgemaakt van initiatieven zoals De Nationale Vitaliteitsweek en de Week van de Werkstress, waarin een groot aantal webinars en trainingen is aangeboden.

Verzuim

Het verzuim bij DAS was in 2022 7,1% (2021: 6,8%). Dit is een relatief beperkte stijging, zeker als deze wordt afgezet tegen de landelijke verzuimcijfers.¹ Het verlagen van het verzuim is een structureel aandachtspunt binnen DAS.

De verwachting is dat met name verdergaande digitalisering en innovatie hieraan zullen bijdragen in 2023.

¹ Bron CBS

Bovenstaande onderstreept het belang van Vitaal Meesterschap. Verder zetten we binnen DAS in op werkvermogen. In dat kader zijn in 2022 leidinggevenden getraind volgens de methodiek 'Huis van Werkvermogen'. Het Huis van Werkvermogen is een wetenschappelijk onderbouwde methodiek, die inzicht biedt in alle elementen die bepalend zijn voor het vermogen om goed en gezond te kunnen werken. Hierin wordt onder andere getraind op hoe verschillende factoren inzetbaarheid bepalen en hoe leidinggevenden en werknemers met elkaar in gesprek kunnen gaan om hier een gezonde balans in te vinden.

DAS overal

De afgelopen jaren zijn we bij DAS in toenemende mate vanuit huis of vanaf een andere locatie gaan werken. Deze trend is door periodes van lockdown tijdens de Covid-19-pandemie in een stroomversnelling geraakt. In 2022 heeft DAS verdere invulling gegeven aan haar beleid om medewerkers te faciliteren overal te kunnen werken: DAS overal.

Door tijd- en plaatsafhankelijk werken te faciliteren beogen wij wendbaarder, duurzamer en efficiënter te worden. Tegelijkertijd ervaren medewerkers meer werkgeeluk en een hogere medewerkerstevredenheid, omdat ze zelf meer regie krijgen over de wijze waarop het werk wordt gedaan.

Ook onze vestigingen worden op deze ontwikkelingen ingericht. Kantoren krijgen steeds meer de functie van een ontmoetingsplek en het faciliteren van verschillende werkbehoeften, zoals samenwerking, teambuilding en kennisoverdracht. Daarnaast blijft een deel van de kantooruimte beschikbaar als werkplek. En uiteraard voor het ontvangen van klanten.

Met het oog op de onderlinge verbondenheid en betrokkenheid streven we naar een goede balans tussen op kantoor werken en thuiswerken. Daarom creëren we op onze vestigingen en het hoofdkantoor bovenal een plek waar mensen graag naartoe gaan. Ook ondersteunen wij de leidinggevenden om deze hybride manier van werken op de juiste manier vorm te geven.

Aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden

In 2022 is een onderzoek uitgevoerd naar welke arbeidsvoorwaarden van belang worden geacht door de medewerkers. Een van de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek is de vraag naar meer flexibiliteit en de mogelijkheid om (individuele) keuzes te maken.

Tegemoetkoming inflatie

Ook de medewerkers van DAS zagen zich geconfronteerd met de hoge inflatie en de stijgende energieprijzen. DAS heeft, om haar medewerkers tegemoet te komen, in 2022 een additionele uitkering van € 1.000 bruto toegekend. De helft van het bedrag is in november 2022 uitgekeerd en de andere helft in maart 2023.

Compliance & Integriteit en 'soft controls'

In 2022 heeft het team Compliance & Integriteit in verschillende settings aandacht besteed aan 'soft controls'. Met soft controls wordt beoogd een omgeving te creëren waarin medewerkers uit zichzelf gewenst gedrag tonen en handelen in het belang van de organisatie, in combinatie met de 'hard controls'. Hard controls gaan over de procedurele kant van ons werk. Denk aan beleid, procedures, richtlijnen, checklists, beheersmaatregelen, analyses en controles. Soft controls sluiten hier mooi op aan en gaan over de gedragsmatige kant. In medewerkers-bijeenkomsten werd uitleg gegeven over hoe gedrag en cultuur kunnen bijdragen aan goede compliance en het borgen van integriteit.

A.6 Overige informatie

Er is geen belangrijke overige informatie met betrekking tot de activiteiten en prestaties.

B Bestuurssysteem

B.1 Algemene informatie over het bestuursysteem

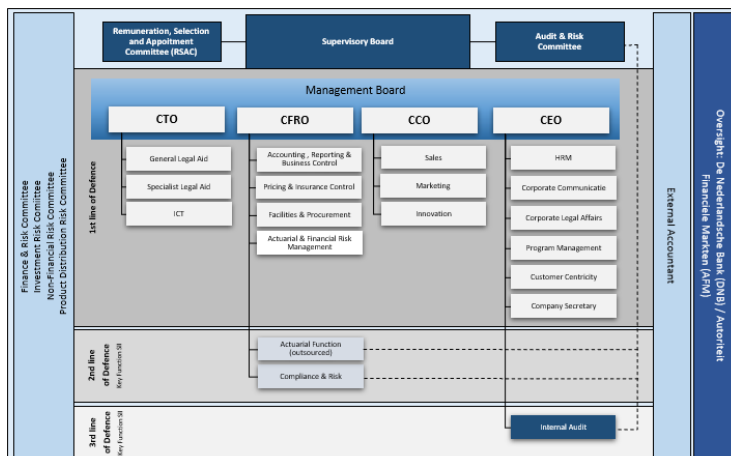
B.1.1 Corporate governance

De corporate governancestructuur van DAS is gebaseerd op het gemitegerde structuurregime, waardoor bepaalde bevoegdheden aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders toekomen. Hoe dat werkt, wordt hieronder bij de diverse organen uiteengezet. De wijze waarop de governance is geregeld, is vastgelegd in de statuten en diverse reglementen en charters, aangevuld met beleidsdocumenten. Omwille van efficiëntie is er een personele unie tussen DAS Holding en DAS Rechtsbijstand zowel voor de directie als de Raad van Commissarissen.

DAS hecht veel belang aan een actieve en zorgvuldige invulling van corporate governance en compliance. De directie en de Raad van Commissarissen hebben een integrale verantwoordelijkheid voor de afweging van de belangen van de verschillende stakeholders van DAS, gericht op de continuïteit van de onderneming. Hierin wordt meegewogen het klantbelang, de rol als werkgever van bijna 1.300 mensen, een sociaal-maatschappelijke verantwoordelijkheid en het creëren van waarde op de lange termijn. Deze verantwoordelijkheid werd ook in 2022 actief ingevuld. DAS streeft ernaar dat haar beleid en de genomen maatregelen in overeenstemming zijn met het wettelijk kader, de relevante regelgeving, waaronder de op de Wet financieel toezicht gebaseerde uitvoeringsregelingen, de beleids- en gedragsrichtlijnen van het Verbond van Verzekeraars en de uit toepasselijke gedragscodes voortvloeiende eisen. De beheersing van compliance-risico's is in het internal control framework geïntegreerd.

Besluitvorming op alle niveaus is zorgvuldig voorbereid en gedocumenteerd, en vergaderingen worden genotuleerd.

Governance



B.1.2 Verantwoordelijkheden en rol in de corporate governance

Directie

De directie is verantwoordelijk voor het bestuur van de vennootschap en vertegenwoordigt die. Dit houdt in dat zij verantwoordelijk is en besluitvormingsbevoegdheid heeft voor de dagelijkse activiteiten van DAS, in overeenstemming met de uitgangspunten zoals die zijn geformuleerd in de statuten. De directie is verantwoordelijk voor de bepaling en realisatie van de strategie, en daarmee voor het creëren van langetermijnwaarde voor stakeholders, voor de gang van zaken en de resultaten, voor het inventariseren van risico's en het mitigeren daarvan waar nodig, voor het zorgdragen voor een goed functionerend systeem van risicomanagement en interne controles, voor het opstellen van de jaarrekeningen, het budget en de overige rapportages, voor compliance met wet- en regelgeving en het regelen van mogelijkheden om misstanden te melden zonder repercussies (klokkenluidersbeleid).

Naast het borgen van de continuïteit van de onderneming is een van de belangrijke doelstellingen van de directie het creëren van langetermijnwaarde voor de onderneming en haar stakeholders. De directie onderschrijft het principe dat good governance rekening houdt met alle groepen en individuen die direct en indirect het bereiken van de

doelstellingen van de onderneming beïnvloeden of erdoor worden beïnvloed, zoals medewerkers, klanten, aandeelhouders, businesspartners, leveranciers en maatschappelijke groeperingen. Daarom draagt de directie zorg voor een evenwichtige afweging van de belangen van alle bij DAS betrokken partijen, en houdt daarbij rekening met de continuïteit van DAS, de maatschappelijke omgeving waarin DAS actief is en de toepasselijke regelgeving en codes.

Bepaalde besluiten van het bestuur die van significante invloed kunnen zijn op het risicoprofiel van de onderneming zijn, conform de statuten, onderhevig aan goedkeuring door de Raad van Commissarissen. Besluiten die de identiteit of het karakter van de onderneming in belangrijke mate veranderen zijn onderworpen aan goedkeuring door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Benoeming, samenstelling en diversiteit

De leden van de directie worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, volgend op een bindende voordracht van de Raad van Commissarissen. De directieleden kunnen door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden geschorst of ontslagen.

Elk lid van de directie moet de meest significante risico's waarmee de onderneming kan worden geconfronteerd en de daaruit resulterende kapitaalvereisten kunnen begrijpen. Directieleden moeten vooral adequate kennis hebben van de interne organisatie van DAS, de businessmodellen van de verschillende entiteiten, en de verbindingen en relaties tussen die entiteiten.

Het niveau van de vereiste detailkennis kan per lid verschillen, hoewel elk lid voldoende kennis op elk gebied moet hebben om in staat te zijn andere leden binnen de directie te kunnen controleren.

Bij de toewijzing van de respectievelijke taken binnen de directie aan de individuele leden, wordt rekening gehouden met zijn/haar kennis en competenties. Specifieke kennis van een lid over een bepaalde divisie of entiteit zal geen invloed hebben op de algehele verantwoordelijkheid van de andere leden. Een delegatie van taken aan een lid zal geen impact

hebben op de algemene of definitieve verantwoordelijkheid van de directie.

Op deze manier zorgt de directie ervoor dat DAS op een professionele wijze wordt bestuurd en gecontroleerd. Als het voornemen bestaat om de samenstelling van de directie te wijzigen, moet de collectieve kennis van de gezamenlijke leden altijd op een passend niveau gehandhaafd blijven. De directie bestaat momenteel uit één vrouw en drie mannen. Bij het invullen van vacatures in het bestuur wordt uitdrukkelijk gezocht naar een kandidaat die een bijdrage levert aan de diversiteit, in aanvulling op de andere eisen uit het individuele functieprofiel. In navolging van de wetgeving die in 2022 is ingegaan, houdt DAS, gegeven een bestuur van vier personen, een streefgetal van minimaal 25% mannen en 25% vrouwen aan. Aan deze eigen doelstelling is voldaan.

Om het vereiste niveau van kennis en expertise bij te houden worden leden van de directie geacht aan het permanente-educatiebeleid van DAS te voldoen. Dat beleid wordt uiteengezet onder de noot Mens en Maatschappij.

Op 9 januari 2023 is Jim van Hees gestart als interim-CFRO, hij neemt de taken en verantwoordelijkheden over van Jean-Pierre van Lieshout over die per 1 februari 2023 uit dienst trad.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen, bestaande uit vijf natuurlijke personen, is verantwoordelijk voor het toezicht op het beleid van de directie van DAS en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden ondernemingen. De commissarissen staan het bestuur met raad terzijde. De taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen in de statuten en het reglement van de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen heeft bepaalde specifieke taken ondergebracht in commissies en kan bevoegdheden delegeren aan het bestuur, mits binnen de beperkingen gesteld door de wet en de statuten van de onderneming.

Commissarissen worden benoemd voor een periode van vier jaar en mogen in beginsel maximaal drie zittingstermijnen aanblijven.

De Raad van Commissarissen heeft het recht om:

- de jaarrekening goed te keuren voordat die aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorgelegd wordt ter vaststelling;
- een bindende voordracht aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders te doen bij de benoeming van bestuurders;
- een voordracht aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van te benoemen commissarissen te doen. Als basis dient een profielschets van de leden van de Raad van Commissarissen, die voor het eerst bij vaststelling en vervolgens bij iedere wijziging wordt besproken in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Benoeming, samenstelling en diversiteit

De commissarissen worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op basis van de voordracht door de Raad van Commissarissen. Als het vertrouwen in de Raad van Commissarissen door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt opgezegd, is het aan de Ondernemingskamer om een nieuwe raad te benoemen.

Op 15 februari 2022 werd Ulrike Timmer, hoofd Rechtsbijstandverzekeringen bij ERGO, lid van de Raad van Commissarissen als vervanger van James Henderson die medio 2021 uit dienst trad bij ERGO.

Per 22 april 2022 is Robin Clements, Executive Vice President bij KPN, lid geworden van de Raad van Commissarissen en voorzitter van de Remuneratie-, Selectie- en Nominatiecommissie. Hij vervult de vacature die was ontstaan door het aftreden van Rob van Holten, die inmiddels twee termijnen van vier jaar gediend had.

Bij de invulling van vacatures in de Raad van Commissarissen wordt uitgegaan van het standpunt dat de kandidaat een bijdrage moet leveren aan de diversiteit, in

aanvulling op de andere eisen uit het individuele functieprofiel.

Het reglement van de Raad van Commissarissen bepaalt dat de leden na hun eerste benoeming een introductieprogramma volgen, waarin in elk geval aandacht wordt besteed aan de financiële verslaggeving door DAS en de specifieke aspecten die eigen zijn aan DAS en haar ondernemingsactiviteiten. Hieronder vallen bijvoorbeeld strategie, ethiek, cultuur, product approval en zorgplicht jegens de klant. DAS speelt bij deze introductieprogramma's en het programma van permanente educatie een faciliterende rol en draagt daarvan de kosten.

Op een soortgelijke wijze als bij de directie moet elk lid van de Raad van Commissarissen de meest significante risico's waarmee de onderneming kan worden geconfronteerd en de daaruit resulterende kapitaalvereisten kunnen begrijpen.

De Raad van Commissarissen streeft ernaar steeds in de raad zodanige commissarissen te benoemen dat de raad als geheel over de navolgende deskundigheden en vaardigheden beschikt.

- Actieve en actuele bestuurlijke kennis van de verzekeringsbranche en/of de branche van juridische dienstverlening, algemeen management, human-resource-management en commercie.
- Het vermogen om als Raad van Commissarissen zelfstandig, onafhankelijk en op effectieve wijze zijn taak te vervullen en het bestuur met advies bij te staan.

Ook binnen de Raad van Commissarissen kan het niveau van de vereiste detailkennis per lid verschillen, hoewel elk lid voldoende kennis op elk gebied moet hebben om in staat te zijn andere leden binnen de Raad van Commissarissen te kunnen controleren.

Bij de toewijzing van de respectievelijke taken binnen de Raad van Commissarissen aan de individuele leden, wordt rekening gehouden met zijn/haar kennis en competenties. Specifieke kennis van een lid over een bepaalde divisie of entiteit zal geen invloed hebben op de algehele

verantwoordelijkheid van de andere leden. Een delegatie van taken aan een lid van de Raad van Commissarissen zal geen impact hebben op de algemene of definitieve verantwoordelijkheid van de Raad van Commissarissen

B.2 Deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten

Toetsing door De Nederlandsche Bank (DNB)

Het toezicht van DNB op financiële instellingen heeft als doel de soliditeit en integriteit van financiële instellingen te bevorderen opdat zij hun verplichtingen nakomen en het financieel systeem als betrouwbaar wordt beschouwd. Als onderdeel van haar wettelijke taak toetst DNB of de (beoogde) directieleden en commissarissen geschikt zijn om hun functie te vervullen en of hun betrouwbaarheid buiten twijfel staat. DNB beoordeelt bij de toetsing onder meer of de leden van het collectief elkaar goed aanvullen en als geheel voldoende algemene en specifieke kennis hebben van alle verschillende aspecten die relevant zijn voor de onderneming. In 2022 heeft DAS een beoogde commissaris voorgedragen voor toetsing op geschiktheid en betrouwbaarheid.

Naast bestuurders en commissarissen toetst DNB ook personen die behoren tot het 'tweede echelon' van DAS. Voor deze groep geldt echter dat DNB de betrouwbaarheidstoets uitvoert en dat DAS in principe de geschiktheidstoets uitvoert.

Deze groep bestaat voor DAS in ieder geval uit de Solvency-II-sleutelfunctionarissen: de compliance-functie, de risicomanagementfunctie, de actuariële functie en de internal-auditfunctie, maar ook andere personen, zoals leidinggevendenden op het gebied van HR en Legal. In 2022 zijn geen leden van het tweede echelon voorgedragen voor toetsing door DNB.

Eed of belofte in de financiële sector

De eed of belofte in de financiële sector is wettelijk verplicht voor alle beleidsbepalers en interne toezichthouders, maar ook voor medewerkers die het risicoprofiel van de onderneming wezenlijk kunnen beïnvloeden en voor medewerkers met rechtstreeks klantcontact. De Raad van

Commissarissen, directie en genoemde medewerkers hebben allen de eed of belofte afgelegd.

Permanente educatie

DAS waarborgt de deskundigheid, integriteit en betrouwbaarheid van de beleidsbepalers en het senior management door een systeem van permanente educatie. Dit geldt ook voor personen die een door de Solvency II wet- en -regelgeving aangewezen sleutelfunctie bekleden. Het individuele Permanente Educatie-programma voor medewerkers wordt in overleg met zijn of haar leidinggevende ontwikkeld en is afgestemd op de individuele behoefte enerzijds en de vraag van de markt anderzijds.

Om het vereiste niveau van kennis en expertise bij te houden worden leden van de directie geacht aan het permanente-educatiebeleid van DAS te voldoen.

Het reglement van de Raad van Commissarissen bepaalt dat de leden na hun eerste benoeming een introductieprogramma volgen, waarin in elk geval aandacht wordt besteed aan de financiële verslaggeving door DAS en de specifieke aspecten die eigen zijn aan DAS en haar ondernemingsactiviteiten. DAS speelt bij deze introductieprogramma's een faciliterende rol en draagt daarvan de kosten.

B.3 Risicomanagement

Risicobeheersing

DAS Rechtsbijstand maakt het recht toegankelijk voor iedereen. Al ruim vijftig jaar helpt DAS Rechtsbijstand particulieren, bedrijven en overheden bij juridische conflicten. De producten en diensten van DAS Rechtsbijstand zijn betaalbaar en hebben een uitstekende prijs-kwaliteitverhouding. DAS Rechtsbijstand doet op een eerlijke manier zaken, met respect voor alle betrokken partijen. Het belang van de klant staat daarbij centraal.

Onze diensten en producten zijn begrijpelijk en hebben een duidelijke waarde voor onze klanten. Door voortdurende innovatie van producten, dienstverlening en distributie beogen wij de kosten laag en klanttevredenheid hoog te houden. Onze medewerkers en door ons ingeschakelde externe specialisten zijn deskundig, gemotiveerd en professioneel.

DAS Rechtsbijstand staat middenin de samenleving en vervult een belangrijke maatschappelijke rol als rechtsbijstandsverzekeraar. Daar hoort bij dat DAS Rechtsbijstand ook een bijdrage levert aan het publieke debat over de verbetering van de toegang tot het recht en vertrouwd zakendoen. Als juridische dienstverlener is DAS Rechtsbijstand blootgesteld aan allerlei risico's waaronder; verzekeringstechnisch, strategisch, markt gerelateerd, operationeel en compliance risico.

DAS Rechtsbijstand realiseert zich dat het nemen van risico's inherent is aan ondernemen. Haar risicomanagement strategie is er enerzijds op gericht om gebeurtenissen die potentiële bedreigingen vormen voor de strategie en de continuïteit van DAS Rechtsbijstand zowel operationeel als financieel, te identificeren. Anderzijds probeert DAS Rechtsbijstand de risico's die samenhangen met de vastgestelde strategie, doelstellingen en beleidskeuzes op een zodanige manier te managen dat de mogelijke effecten van deze risico's binnen de bandbreedtes blijven die door de directie en de Raad van Commissarissen periodiek worden vastgesteld.

In het kader van het voldoen aan wet- en/of regelgeving speelt de beheersing dvan de AVG (Algemene Verordening

Gegevensbescherming, de IDD (Insurance Distribution Directive) en de Sanctiewet een voorname rol.

In verband met de IDD zijn onder meer de naleving van de informatieverplichtingen richting verzekerden geborgd, is het proces van productontwikkeling herzien en waar nodig verbeterd en is gecontroleerd en vastgesteld dat DAS de vakbekwaamheidseisen naleeft en is geborgd dat DAS ook in de toekomst aan die eisen blijft voldoen.

Three lines model

De 'first line' is het lijnmanagement. Zij zijn de risico eigenaar en verantwoordelijk voor het risicomanagement en de beheersing van de onder haar ressorterende processen. De 'second line' wordt gevormd door de afdelingen Compliance en Integriteit, Risk Management en de (uitbestede) actuariale functie. Deze 'second line of defence' heeft een ondersteunende, adviserende en controlerende rol naar het lijnmanagement. De 'third line of defence' wordt ingevuld door de afdeling internal audit die onder andere de inrichting en werking van de eerste en tweede lijn controleert. Compliance, audit, actuariael en risicomanagement zijn de sleutelfuncties als bedoeld in de Solvency II wet- en regelgeving.

B3.1 Risicocultuur

Risicobewustzijn is een essentieel onderdeel van de dagelijks activiteiten en besluitvorming binnen DAS. De volgende elementen zijn daarbij van belang:

'Tone at the Top'

Risicomanagement en stimuleren van passend gedrag bij de medewerkers is een intrinsiek onderdeel van de verantwoordelijkheden van het senior management van DAS.

Risicobewustzijn

Het bij de leidinggevenden en de medewerkers continu benadrukken en onder de aandacht brengen van risico's en het beheersen ervan zijn een belangrijk onderdeel van risicomanagement binnen DAS. Door middel van periodieke awareness-sessies en een continue e-learning cyclus wordt risicobewustzijn ontwikkeld en gestimuleerd. De afdeling Compliance en Integriteit speelt hierin een coördinerende rol.

Risicotraining

De afdelingen Compliance en Integriteit en Risk Management verzorgen regelmatig trainingen voor nieuwe medewerkers en sleutelfunctionarissen met betrekking tot ontwikkelingen op het terrein van risicomanagement en compliance.

Update en monitoring van beleid

Een gezonde risicocultuur houdt ook in dat medewerkers en leidinggevenden zich houden aan de beleidsregels van DAS. Elke twee worden beleidsdocumenten formeel geactualiseerd en indien nodig eerder aangepast op basis van nieuwe ontwikkelingen. Eventuele aanpassingen worden gecommuniceerd aan de organisatie.

B3.2 Risico-identificatie

In het traject om de strategie voor de komende jaren vast te stellen, wordt jaarlijks door de directie en het senior management van DAS een analyse uitgevoerd van de belangrijkste risico's die het realiseren van de strategie kunnen bedreigen. In samenwerking met de afdeling Compliance en Integriteit vindt periodiek een systematische integriteitsrisicoanalyse plaats.

De afdeling Risk Management is nauw betrokken bij het identificeren en beoordelen van risico's en beheersmaatregelen in de belangrijkste bedrijfsprocessen van DAS en het borgen van de continuïteit van deze processen. Tenslotte wordt bij de introductie van belangrijke nieuwe initiatieven gedurende het jaar, door het verantwoordelijk management vastgesteld welke risico's dit met zich mee brengt en hoe deze risico's beheerst kunnen worden.

B3.3 Risicobereidheid

Een wezenlijk onderdeel van het jaarlijkse proces waarin de strategie van DAS wordt bepaald, is het vaststellen van de risicobereidheid. De risicobereidheid omschrijft de hoeveelheid en het soort risico's die DAS wil lopen. Deze risicobereidheid vormt een belangrijk kader bij de besturing van het bedrijf en bij besluitvorming. DAS heeft de rollen en verantwoordelijkheden in het proces om de risicobereidheid vast te stellen, alsmede de soorten risico's waarmee DAS geconfronteerd wordt, vastgelegd in een specifiek beleidsdocument.

B3.4 Eigen beoordeling van het risico en de solvabiliteit

Minimaal jaarlijks beoordeelt DAS Rechtsbijstand op een systematische wijze met behulp van scenario-analyses welke risico's zij loopt en wat de mogelijke impact van deze risico's is op de financiële positie van DAS Rechtsbijstand.

Tevens wordt nagegaan welke mogelijkheden DAS Rechtsbijstand heeft om met deze risico's om te gaan indien zij zich zouden voordoen, zodanig dat DAS Rechtsbijstand blijft voldoen aan de wettelijk voorgeschreven kapitaaleisen. De jaarlijkse beoordeling staat in de Solvency II wet- en regelgeving bekend als de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment). Het resultaat van deze eigen beoordeling wordt jaarlijks gedeeld met de toezichthouder, De Nederlandsche Bank.

DAS Rechtsbijstand hanteert voor de bepaling van de kapitaaleisen het door de toezichthouders geformuleerde standaardmodel. Als onderdeel van de ORSA gaat DAS Rechtsbijstand na of dit model voldoende het risicoprofiel van DAS Rechtsbijstand beschrijft. De tweedelijns actuariële sleutelfunctie beoordeelt vervolgens onafhankelijk de adequaatheid van deze rekenmodellen. Ook geeft zij een oordeel over de door DAS Rechtsbijstand toegepaste scenario's en de uitkomsten ervan. Daarnaast beoordeelt zij of de technische voorzieningen in de ORSA-scenario's zijn berekend volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving. De derdelijns sleutelfunctie internal audit voert ten slotte een onafhankelijke audit op het gehele ORSAproces uit.

Situaties die het risicoprofiel van DAS Rechtsbijstand gedurende het jaar in belangrijke mate kunnen beïnvloeden (zogenaamde trigger-events), kunnen aanleiding zijn om ook tussentijds een dergelijke ORSA-exercitie uit te voeren.

Het ORSA-rapport wordt goedgekeurd door zowel de directie als door de Raad van Commissarissen, alvorens het met de DNB wordt gedeeld.

In 2022 heeft DAS haar jaarlijkse ORSA uitgevoerd waarmee DAS haar strategie, het bijbehorende risicoprofiel en de solvabiliteitspositie voor de komende jaren beoordeelt. De ORSA geeft DAS en haar aandeelhouders

inzicht in de samenhang tussen strategie, materiële risico's en de mogelijke consequenties voor de financiële positie.

De conclusie van de ORSA is dat het risicoprofiel en de solvabiliteitspositie van DAS conform haar risicobereidheid is en dat DAS over voldoende kapitaal beschikt om haar strategie uit te voeren. Daarnaast levert de ORSA input om insolventiescenario's uit te werken in een voorbereidend crisisplan in het kader van de Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars.

B.4 Interne controlesysteem

B.4.1 Strategisch en operationeel risicomanagement

Het systeem van interne controle omvat het beheer van risico's op verschillende niveaus in de organisatie, zowel strategisch als operationeel. Op strategisch niveau worden de belangrijkste risico's geïdentificeerd en periodiek met beoordeeld als onderdeel van de ORSA.

Interne controle op operationeel niveau concentreert zich op het identificeren en beheren van risico's die een bedreiging vormen voor de verwezenlijking van de doelstellingen van DAS Rechtsbijstand. Het gebruik van key controls helpt om risico's te verminderen of zelfs volledig te elimineren. Dit vergroot de kansen van DAS Rechtsbijstand om haar doelstellingen te behalen en aan te tonen dat zij in control is.

B.4.2 Compliance

Bij DAS staat een beheerste en integer bedrijfsvoering hoog in het vaandel. Voor DAS is compliance de naleving van externe (internationale en nationale) wet- en regelgeving, alsmede interne normen en procedures, ter bescherming van de integriteit van de organisatie, haar management en medewerkers met als doel het voorkomen en beheersen van risico's en de mogelijke schade als gevolg van deze compliance en integriteitsrisico's."

Compliance Functie

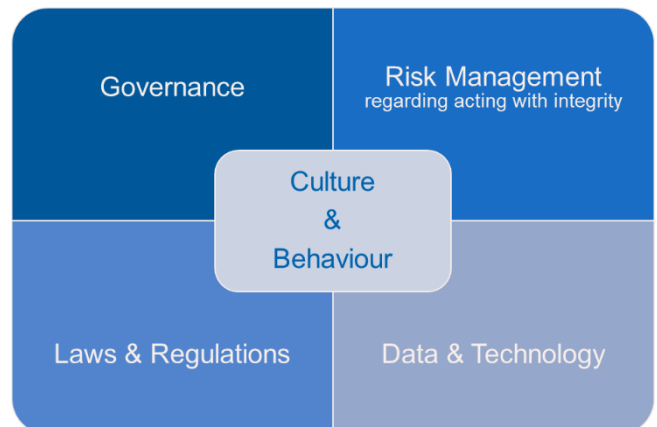
DAS heeft een onafhankelijke Compliance Functie ingericht die rechtstreeks rapporteert aan de Directie en daarnaast aan de Audit & Risk Committee van de Raad van Commissarissen.

De Compliance Functie houdt zich bezig met het adviseren ten aanzien van de toepassing van externe en interne regelgeving en normen en waarden, de organisatorische inbedding daarvan, het toezicht op de naleving van deze normen en het adviseren ten aanzien van de interne normen van DAS alsmede de naleving ervan door het bedrijf en de medewerkers. Daarnaast ondersteunt de Compliance Functie de organisatie bij het voortdurend integer handelen.

Taken van de Compliance Functie

De Compliance Functie heeft haar activiteiten gestructureerd langs 5 thema's:

- Governance
- Risicomanagement met betrekking tot integriteit
- Wet- en regelgeving van toepassing op DAS
- Data en technologie en de impact op beheerste bedrijfsvoering
- Gedrag en cultuur



Binnen deze thema's heeft de Compliance Functie een adviserende taak, bevordert zij de bewustwording van compliance & integriteitsrisico's en ondersteunt zij bij de ontwikkeling van een integere bedrijfscultuur. Op gebied van risicomanagement faciliteert en regisseert de Compliance Functie de Systematische Integriteitsrisico Analyse, voert zij het, op basis van deze analyse opgestelde, monitoringprogramma uit en heeft zij een adviserende rol in riskmanagement self-assessments.

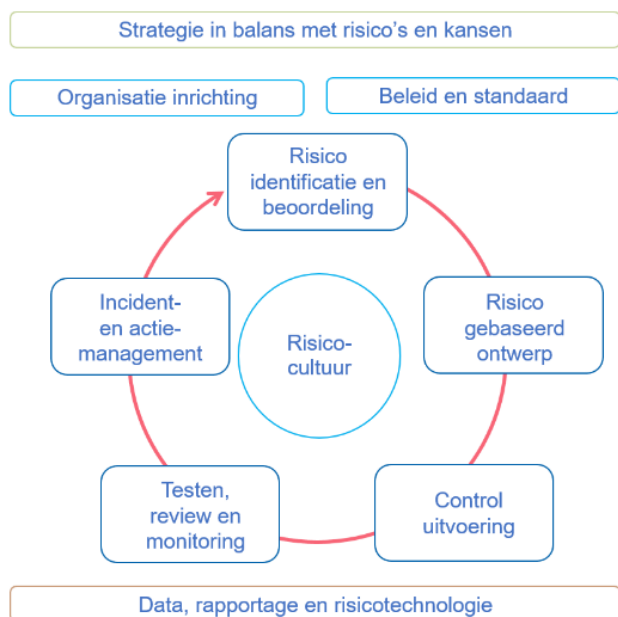
Binnen de Compliance Functie is ook de rol van Functionaris gegevensbescherming belegd.

De Compliance functie is vertegenwoordigd in diverse commissies waaronder het Non-Financial Risk Committee, het Enterprise Risk Committee, het Product and Distribution Risk Committee en de Audit and Risk Committee van de Raad van Commissarissen.

B.4.3 Risicobeheersingssysteem

Voor wat betreft de methodiek inzake de opzet, bestaan en werking van het risicobeheersings-systeem vormen de volgende internationaal gehanteerde standaarden voor DAS het uitgangspunt: ERM, COBIT en de volgende NEN-ISO standaarden: 22301 (BCM), 31000 (Risk Management), 27001 en 27002 (Informatiebeveiliging), 19600 en 37301 (Compliance), inclusief wettelijke methodieken zoals SIRA. Waar zinvol worden deze uitgangspunten in het kader van een integraal risicomangement geïntegreerd en gecombineerd.

Het risicobeheersingssysteem van DAS Rechtsbijstand is als volgt schematisch weer te geven:



DAS hanteert de volgende algemene principes voor haar risicobeheersingssysteem:

- het risicobeheersingssysteem heeft een integrale aanpak waarin aandacht is voor financiële en nietfinanciële risico's;

- er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande risicobeheersingstechnieken en instrumenten;
- risicobeheersing is een continu proces, uitgevoerd door de directie, het management en alle medewerkers;
- het risicobeheersingssysteem beïnvloedt strategiebepaling en raakt alle medewerkers op alle organisatieniveaus;
- het risicobeheersingssysteem past bij de volwassenheid en cultuur van DAS.

B.5 Interne auditfunctie

Internal auditing is een onafhankelijke, objectieve controle- en adviesactiviteit om waarde toe te voegen en de activiteiten van een organisatie te verbeteren. Het helpt een organisatie haar doelstellingen te verwezenlijken door een systematische, gedisciplineerde aanpak te brengen om de effectiviteit van risicobeheer, controle en governance processen te evalueren en te verbeteren.

Het management en de bestuurders zijn primair verantwoordelijk voor toereikende risicomangement-, beheersings- en besturingsprocessen. Internal audit verschaft de directie, het senior management en de Audit & Risk Commissie onafhankelijk en objectief advies, analyses, aanbevelingen en zekerheid. Aan de hand daarvan kunnen de werkzaamheden van DAS verbeterd worden. Op die manier voegt de interne auditfunctie waarde toe aan DAS en maakt het een wezenlijk onderdeel uit van de corporate governance-structuur van de organisatie. De interne auditfunctie wordt erkend als de 'third line of defence'.

De taak van de interne auditfunctie is het evalueren van de beheersing van de bedrijfsvoering door het uitvoeren van audits, het rapporteren en adviseren hierover aan de directie, het senior management en de Audit & Risk Commissie.

Onder andere de positionering en de verantwoordelijkheden van de interne auditfunctie zijn vastgelegd in een door de Audit & Risk Commissie goedgekeurde audit charter. De interne auditfunctie van DAS Rechtsbijstand voert diverse soorten audits uit om zich een oordeel te vormen over de

mate waarin risicomanagement-, beheersings- en besturingsprocessen toereikend zijn om de doelstellingen van de organisatie te realiseren.

De uitkomsten van deze audits worden gerapporteerd aan de directie, het senior management en de Audit & Risk Commissie. Bij geconstateerde leemten worden aanbevelingen ter verbetering gegeven. Audits vanuit de interne auditfunctie zijn onder andere gericht op:

- Governance inrichting;
- Risicomanagement, compliance en actuariaat;
- Operationele processen;
- Informatie beveiliging;
- Financiële processen.

B.6 Actuariële functie

Op grond van artikel 48 van de Solvency II-richtlijn moet DAS Rechtsbijstand voor haar verzekeringsbedrijf voorzien in een doeltreffende actuariële functie.

De taken van de actuariële functie omvatten onder meer:

- De coördinatie van de berekening van de technische voorzieningen;
- De juistheid van gebruikte methoden, onderliggende modellen en gehanteerde aannames bij de berekening van de technische voorzieningen;
- De beoordeling van de toereikendheid en de kwaliteit van de gebruikte gegevens;
- Het toetsen van schattingen aan de ervaring;
- Het adviseren over de gedragslijnen (met name acceptatie en prijsstelling) met betrekking tot het aangaan van verzekeringstechnische verplichtingen;
- Het bijdragen aan de doeltreffendheid van het risicomanagementsysteem van DAS Rechtsbijstand, vooral wat betreft de risicomodellering die ten grondslag ligt aan de berekening van de kapitaalvereisten voor DAS Rechtsbijstand.

DAS Rechtsbijstand heeft haar interne beheersing ingericht volgens het principe van de 'three lines of defence'. In dat kader heeft DAS Rechtsbijstand er, om redenen van schaalgrootte, voor gekozen de tweedelijns actuariële sleutelfunctie uit te besteden aan een functionaris van Triple

A – Risk Finance, een in dit domein gespecialiseerde Nederlandse partij. De Audit & Risk Commissie is betrokken bij de benoeming van deze sleutelfunctionaris. De positionering, de structuur en de verantwoordelijkheden van de actuariële sleutelfunctie zijn vastgelegd in een door de Raad van Commissarissen goedgekeurd charter.

Zowel de eerstelijns als de tweedelijns actuariële functie maken deel uit van de Finance & Risk Commissie die de directie ondersteunt bij haar besluitvorming. Daarnaast rapporteert de actuariële functie aan zowel de directie als aan de Audit & Risk Commissie van de Raad van Commissarissen van DAS Rechtsbijstand.

B.7 Uitbesteding

Ingevolge artikel 49 van de Solvency II-richtlijn draagt DAS zorg dat bij uitbesteding van functies of verzekeringswerkzaamheden DAS volledig verantwoordelijk blijft voor nakoming van al haar verplichtingen uit hoofde van richtlijnverplichtingen.

DAS heeft hiertoe een uitbestedingsbeleid opgesteld.

In dit beleid is ondermeer opgenomen in welke gevallen uitbesteding wel en niet is toegestaan alsook de voorwaarden, aanpak en processen in geval van een uitbesteding.

B.8 Overige informatie

Er is geen andere belangrijke overige informatie met betrekking tot het bestuursstelsel.

C Risicoprofiel

Als financiële dienstverlener is DAS blootgesteld aan allerlei risico's zoals strategische risico's, verzekeringstechnische risico's, financiële risico's, alsook operationele en compliance risico's.

Als financiële dienstverlener is DAS blootgesteld aan allerlei risico's zoals strategische risico's, verzekeringstechnische risico's, financiële risico's, alsook operationele en compliance risico's.

C.1 Strategische risico's

- beschrijving

Onze strategische risico's, waaronder de toekomstvastheid van ons verdienmodel, vormen de input voor onze ORSA (Own Risk and Solvency Assessment). In de ORSA wordt de mogelijke impact van de strategische risico's op onze kapitaalpositie beoordeeld. Uit de ORSA van 2022 blijkt dat we voldoende vermogen hebben om de effecten van de in de ORSA 2022 benoemde risicoscenario's op het strategisch meerjarenplan 2022-2026 binnen de Solvency II-kapitaaleisen op te vangen gelet op gedefinieerde managementacties. DAS is primair gericht op de Nederlandse markt: die verzadigd is en een gelimiteerd aantal concurrenten kent. Om rendabele groei te kunnen behouden is bewust zijn op kosten en verdere reductie daarin nodig. Met deze focus wordt de aangescherpte strategie als uitvoerbaar beschouwd. Een scenario van een pandemie met een economische crisis (waaronder toenemende inflatie en krapte arbeidsmarkt) en een scenario waarin ook klimaatrisico (inclusief de impact van de klimaattransitie), verruiming van de vrije keuze rechtshulp en ander claimedrag is opgenomen, hebben de meeste impact op onze solvabiliteitspositie. Waar nodig zijn managementacties gedefinieerd en doorgerekend om inzicht te krijgen in de effectiviteit ervan. In de ORSA is ook vastgesteld dat de managementacties het gewenste effect sorteren.

- risk appetite, blootstelling, impact

De risk appetite van ons verdienmodel is 'midden'. De blootstelling aan dit risico is voor ons gestegen mede door

externe factoren (waaronder inflatie) maar ook toename van claims als gevolg van de verjuridisering van de maatschappij) in vergelijking met 2021. De risk appetite is overschreden. De financiële impact, vooral door externe factoren, was 'hoog' in 2022.

- maatregelen

Onze strategie zorgt ervoor dat ons verdienmodel toekomstbestendig blijft. Door onder andere in te zetten op digitalisering is het de bedoeling om onze dienstverlening verder te optimaliseren en tegelijkertijd onze kosten te reduceren. Om onze strategie te realiseren worden initiatieven bestuurd door middel van portfoliomanagement en onze risk appetite.

C.2 Financiële risico's

Kapitaalrisico

- beschrijving

Als zelfstandige onderneming moeten we in staat zijn om een financieel gezonde bedrijfsvoering te voeren. We moeten voldoende gekapitaliseerd zijn om aan onze (verzekerings)verplichtingen te kunnen voldoen. Naast de wettelijke norm hanteren we interne solvabiliteitsnormen.

- risk appetite, blootstelling, impact

De risk appetite van dit risico is 'midden'. De blootstelling aan dit risico is voor ons gelijk gebleven in vergelijking met 2021. Er is geen overschrijding geweest van de risk appetite. De financiële impact in 2022 was 'midden', omdat er geen extra kosten zijn gemaakt om voldoende gekapitaliseerd te blijven.

- maatregelen

De Solvency II-ratio is in 2022 afgenomen. Elk kwartaal wordt binnen de governance gemonitord en gerapporteerd of nog aan de wettelijke en interne normen wordt voldaan. Daar waar nodig worden maatregelen genomen zoals wijziging van de quota share in ons herververzekeringscontract.

Verzekeringstechnisch risico

- beschrijving

Het verzekeringstechnisch risico is het risico op negatieve financiële gevolgen, doordat inadequate aannames zijn gedaan bij de premiestelling en de verzekeringstechnische voorzieningen. Of doordat de schadebetalingen, de kosten of de (ontwikkeling van de) verzekeringstechnische voorzieningen in ongunstige zin afwijken van de aannames die zijn gebruikt bij de premiestelling en de reservering. We streven naar een gezond technisch resultaat en een rendabele groei en we accepteren in beperkte mate de risico's die dit bedreigen. Ons financieel risicobeleid geeft kaders voor de manier waarop we dit risico beheersen.

- risk appetite, blootstelling en impact

De risk appetite van dit risico is 'midden'. De blootstelling aan dit risico is gestegen in vergelijking met 2021. De hogere inflatie zorgt voor extra onzekerheid in toekomstige schadebetalingen, daarnaast zien wij in de tweede helft van 2022 een toename in het aantal meldingen. De verslechtering van de economische situatie kan verzekerden ertoe doen besluiten hun rechtsbijstandverzekering op te zeggen. In 2022 is de risk appetite niet overschreden. De financiële impact afgelopen jaar was 'midden'.

- maatregelen

Belangrijke maatregelen om verzekeringstechnische risico's te beheersen, zijn het toepassen van acceptatie- en voorzieningenbeleid, herverzekeringsbeleid, het monitoren van trends en veranderingen in claimgedrag en het monitoren van de toereikendheid van de voorzieningen. De verzekeringstechnische risico's waar DAS Rechtsbijstand aan blootstaat, hebben betrekking op de juridisering van de samenleving en de veranderingen van wet- en regelgeving in Nederland. Een voorbeeld daarvan is de beoogde wet- en regelgeving om de stikstofuitstoot te beperken. De mate waarin de juridisering van de samenleving zich ontwikkelt en de invoering van nieuwe wet- en regelgeving kunnen direct

gevolgen hebben voor DAS Rechtsbijstand. Als gespecialiseerde rechtsbijstandsverzekeraar is er bij DAS Rechtsbijstand sprake van een concentratie van verzekeringstechnische risico's. Juist als specialist heeft DAS Rechtsbijstand haar organisatie en processen zodanig ingericht dat de risico's continu bewaakt en gevolgd worden en er, als het nodig is, tijdig en adequaat wordt ingegrepen.

Marktrisico

- beschrijving

Het marktrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie, als direct of indirect gevolg van schommelingen in het niveau en de volatiliteit van de marktprijzen van activa, verplichtingen en financiële instrumenten. Onder het marktrisico vallen onder andere het liquiditeitsrisico, het valutarisico, het beleggingsrisico en het renterisico. Het financieel risicobeleid geeft kaders voor de wijze waarop deze risico's worden beheerst.

- risk appetite, blootstelling en impact

De risk appetite van dit risico is 'midden'. Door ongunstige marktomstandigheden (oorlog in Oekraïne, hoge inflatie en sterk gestegen rentes) heeft dit risico zich in 2022 concreet gemanifesteerd. Bij het overschrijden van de risk appetite zijn passende maatregelen genomen. De financiële impact in 2022 was 'hoog', omdat DAS onder andere geconfronteerd werd met een substantiële daling in de marktwaarde van de aandelen- en obligatiefondsen. Door de daling in het totale beleggingsvolume is de blootstelling aan marktrisico per ultimo 2022 wel afgenomen in vergelijking met 2021.

- maatregelen

Belangrijke maatregelen ter beheersing van het marktrisico zijn bijvoorbeeld het periodiek uitvoeren van een asset-liability-managementstudie (ALM), het uitvoeren van stresstesten (het kwantificeren van de impact van extreme gebeurtenissen op de waarde van de beleggingsportefeuille) en het toepassen van beleggingsbeleid. De ALM-studie is een analyse waarbij een afweging plaatsvindt tussen het rendement en het risico binnen de gestelde kaders van risicobereidheid, kapitaalbeleid en de vereisten vanuit Solvency II. De

resultaten van de ALM-studie worden gebruikt om invulling te geven aan het beleggingsplan en de beleggingsrichtlijnen. We hebben het directe beheer van de beleggingsportefeuille uitbesteed, maar monitoren deze nauwgezet. Om op de lange termijn aantrekkelijke beleggingsrendementen te kunnen behalen is het geen streven voor DAS om het marktrisico volledig te minimaliseren.

Tegenpartijkredietrisico

- beschrijving

Het kredietrisico of tegenpartij-kredietrisico is het risico op een ongunstige verandering in de financiële situatie door het niet-nakomen van een verplichting door een tegenpartij, of door een verslechtering van de kredietwaardigheid van die tegenpartij. Het financiële risicobeleid geeft kaders voor de manier waarop dit risico wordt beheerst. Belangrijke tegenpartijen voor ons zijn (her)verzekeraars en financiële instellingen en partijen in de beleggingsportefeuille.

- risk appetite, blootstelling, impact

De risk appetite van dit risico is 'midden'. In vergelijking met 2021 is de blootstelling aan dit risico gelijk gebleven. Het risico is binnen de risk appetite gebleven. De financiële impact in 2022 was 'laag'.

- maatregelen

Maatregelen om het tegenpartij-kredietrisico te beperken richten zich op de kwaliteit van de tegenpartij. Bij de aanstelling van distributiepartners wordt een externe kredietbeoordeling uitgevoerd en hanteren we minimale creditratings voor toegestane tegenpartijen. Het tegenpartij-kredietrisico bij de beleggingen is voor ons relatief beperkt, omdat het grootste deel van de beleggingen minimaal een AA-rating heeft. Daarnaast zijn kwantitatieve grenzen gesteld aan de maximale omvang van individuele posities van de beleggingsportefeuille en aan de maximale omvang van posities in bedrijfsobligaties zonder rating. Liquide middelen zetten we uitsluitend uit bij financiële instellingen die onder toezicht staan en die voldoen aan de eisen van kredietwaardigheid.

C.3 Operationele risico's

Het risicomanagement- en interne controle beleid bevat de uitgangspunten voor de beheersing van deze risico's, aangevuld met de kaders van de risicobereidheid. Voor specifieke risico's geldt aanvullend beleid, zoals het integriteitsbeleid, inkoop- en uitbestedingsbeleid en beleid voor businesscontinuïteit.

Om operationele risico's te identificeren en te analyseren, worden risk self assessments uitgevoerd op processen. Daar waar nodig worden beheersmaatregelen genomen om risico's in processen te beheersen. De eerste lijn voert deze maatregelen uit en ziet toe op de effectiviteit. De tweede lijn monitort en toetst dat periodiek.

Cybercrime-risico

- beschrijving

Het cybercrime-risico is het risico dat er onvoldoende weerbaarheid of weerstand is tegen cybercrime-aanvallen (zoals ransomware, andere malware en DDos-aanvallen) die zó van invloed zijn dat de reguliere bedrijfsvoering niet kan worden voortgezet en we als gevolg daarvan niet kunnen voldoen aan onze verplichting om wet- en regelgeving na te leven, waarmee financiële risico's (boetes van toezichhouders, claims van klanten, betaling van losgeld) en ook reputatieschade worden geriskeerd.

- risk appetite, blootstelling en impact

De risk appetite van dit risico is 'laag'. De blootstelling aan dit risico is niet veranderd ten opzichte van vorig jaar en blijft hoog mede door een continue hoge dreiging van buitenaf. Er zijn passende maatregelen genomen in 2022 om binnen de gestelde risk appetite te blijven. De financiële impact was in 2022 'laag'.

- maatregelen

Om dit risico te beperken zetten we onder andere in op het inrichten en onderhouden van beheersmaatregelen op het vlak van privacy, informatiebeveiliging en cyber security (bijvoorbeeld meer penetratietesten, continue monitoring en crisissimulaties), het stimuleren van bewustzijn bij medewerkers, lijnmanagement en directie en door het

monitoren van dit risico in het ORSA-proces en de uitgevoerde thematische SIRA.

Bij toenemende dreiging van een cybercrime-aanval hanteren we een proces waarin extra maatregelen worden genomen om de continuïteit van onder andere onze dienstverlening te waarborgen.

Klimaatrisico

- beschrijving

Het klimaatrisico is het risico dat wij lopen als gevolg van klimaatverandering en de overgang naar een klimaat-neutrale economie. De verwachting is dat klimaatrisico's ons vooral kunnen raken in de vorm van meer claims en een hogere schadelast, wanneer op grotere schaal de effecten van klimaatverandering in de samenleving worden gevoeld (fysiek risico). Ook veranderingen in wet- en regelgeving om klimaatverandering tegen te gaan (transitie-*risico*) hebben effect op onze beleggingen en bedrijfsvoering. De wijzigingen in wet- en regelgeving gerelateerd aan de stikstofcrisis kunnen resulteren in een hoger aantal schademeldingen.

- *risk appetite, blootstelling en impact*

De risk appetite van het klimaatrisico is 'laag'. De blootstelling aan dit risico is voor gelijk gebleven. De risk appetite is niet overschreden. De financiële impact in 2022 was 'laag'.

- maatregelen

Ons beleggingsbeleid richt zich op duurzame beleggingen. In de ORSA 2022 is in diverse stress-scenario's aandacht voor klimaatrisico's. Dit uit zich in de scenario's door enerzijds meer claims die klimaat gerelateerd zijn en anderzijds toenemende wet- en regelgeving op dit vlak. Binnen het operationaliseren van de strategie zijn twee initiatieven die rechtstreeks gerelateerd zijn aan duurzaamheid. Eén initiatief is erop gericht om onder andere onze doelstelling 'het recht toegankelijk maken voor iedereen' door onze hele bedrijfsvoering toe te gaan passen. Het andere initiatief is gericht op 'sustainable reporting', om zorg te dragen dat we voldoen aan bestaande en alle nieuwe vereisten op dat vlak.

Qua huisvesting hebben we maatregelen genomen om de CO₂-uitstoot van onze vestigingen te reduceren. Daarnaast wordt gebruik van de fiets gestimuleerd door ons fietsplan, evenals het gebruik van het openbaar vervoer in plaats van de auto en/of motor voor het woon-werkverkeer.

Veranderingen in wet- en regelgeving om klimaatverandering tegen te gaan worden door ons nauwlettend gemonitord in relatie tot onze productvoorwaarden. Zo hebben we in het kader van de stikstofcrisis onze productvoorwaarden voor ons agrarische rechtsbijstandverzekering aangepast.

Risico van het niet voldoen aan wet- en/of regelgeving

- beschrijving

Onder dit risico valt onder andere het niet voldoen aan nationale en/of internationale wet- en regelgeving en/of verzoeken van toezichthouders.

- risk appetite, blootstelling en impact

De risk appetite van het niet voldoen aan wet/ en-of regelgeving is 'laag'. De blootstelling aan dit risico is voor ons toegenomen door belangrijke wijzigingen in wet- en regelgeving zoals bijvoorbeeld de CSRD en de Pensioenwet. In 2022 zijn passende maatregelen genomen bij overschrijdingen van de risk appetite in het kader van de Sanctiewet. De financiële impact was in 2022 'laag'.

- maatregelen

In het kader van het voldoen aan wet- en/of regelgeving speelt de beheersing van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming), de IDD (Insurance Distribution Directive) en de Sanctiewet een voorname rol. Daarnaast is het afgelopen jaar ook het Product Approval en Review Proces (PARP)-beleid aangescherpt. Het PARP-proces is nu volledig uitgekristalliseerd en ook goed ingericht en vastgelegd in een systeem. Hierdoor hebben we goed inzicht in en kunnen we beter inspelen op interne en externe ontwikkelingen, zodat we onze producten en diensten up-to-date houden voor onze klanten.

In het kader van de Sanctiewetgeving is als gevolg van intern geconstateerde tekortkomingen in de interne beheersing een verbeterprogramma opgesteld. Doel van dit

verbeterprogramma is om beter in staat te zijn onze relaties en de daarbij behorende Ultimate Beneficial Owners te toetsen aan wettelijke vereisten en daarmee te voldoen aan de verplichtingen vanuit de Sanctiewet. De uitvoering van dit verbeterprogramma heeft de hoogste prioriteit bij diverse afdelingen en de directie. De verwachting is dat dit verbeterprogramma medio 2023 afgerond is.

In het kader van compliance met wet- en regelgeving heeft een voormalige dochtermaatschappij DAS op de hoogte gesteld dat zij de concept-bevindingen van een langlopend onderzoek van de toezichthouder heeft ontvangen. Hierbij is sprake van een risico dat de betreffende voormalige dochtermaatschappij mogelijk niet op alle punten heeft voldaan aan wet- en/of regelgeving. De afstemming over het concept rapport loopt nog. In de verkoopovereenkomst van deze entiteit is opgenomen dat DAS de kopen van de voormalige dochtermaatschappij vrijwaart voor een eventuele boete ten aanzien van dit onderzoek, dat reeds voorafgaand aan de verkoop was aangevangen.

Om het risico van het niet voldoen aan wet- en/of regelgeving te beheersen, is in 2022 een monitoringskalender uitgevoerd. In dat kader is onder andere gerapporteerd over de Eed of belofte en Meldkanalen ongewenst gedrag. Daarnaast hebben wij ons proces verbeterd om wijzigingen in wet- en regelgeving tijdig te signaleren en daar adequate opvolging aan te geven. De Compliance-functie heeft in het proces de taak te toetsen of inderdaad aantoonbaar voldaan wordt aan nieuwe en/of gewijzigde wet- en regelgeving.

Intragroep risico's

Deze paragraaf beschrijft het risico tussen de entiteiten van DAS Groep (DAS Holding N.V., DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Services B.V.) met als doel meer inzicht te geven in de risico's zelf, de onderlinge samenhang en de materialiteit.

Risico op onvoldoende of versnipperde focus

- beschrijving

De drie entiteiten van DAS Groep (DAS Holding N.V., DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Services B.V.) worden bestuurd door

dezelfde directie. De directie draagt zorg voor de strategie en is eindverantwoordelijk voor het behalen van de strategische doelstellingen. Dit betekent dat niet alleen de directie maar ook het senior management doelstellingen heeft op het gebied van zowel verzekerings- als niet-verzekeringsactiviteiten.

Onze besturing of governance is ingericht naar de aard van de werkzaamheden. Claimbehandeling is bijvoorbeeld één domein, ongeacht hoe het wordt gefinancierd (premies of directe facturen). Als gevolg hiervan worden de prestaties van deze twee bedrijfsactiviteiten niet strikt beheerd op het algemene niveau, maar in plaats daarvan in elk respectievelijk domein. Er is dus niet één functie die het totaaloverzicht heeft en direct verantwoordelijk is voor de niet-verzekerde dienstverlening, maar een gezamenlijke sturing afhankelijk van het betreffende domein. Deze wijze van besturing stelt ons bloot aan het risico dat er te weinig aandacht is voor niet-verzekeringsdiensten. Dit kan leiden tot onderpresteren van de business unit, het niet tijdig kunnen realiseren van gestelde doelen of uiteindelijk verlies aan toekomstvastheid van ons businessmodel.

- risk appetite, blootstelling, impact

Onze risk appetite voor dit risico is 'midden'. De blootstelling aan dit risico is gelijk gebleven als vorig jaar. De financiële impact is laag tot gemiddeld.

- maatregel

Om dit risico te mitigeren, worden alle strategische initiatieven gemanaged door portfoliomanagement. Dit zorgt voor een overall beeld van hoe het niet-verzekeringsbedrijfsmodel presteert, en zo nodig kan er worden bijgestuurd.

Juridische claims

- *beschrijving*

Met het afstoten van de incassoactiviteiten eind 2021 zijn tijdens de verkoop afspraken gemaakt over de afwikkeling van een aantal zaken, waaronder meldingen van toezichthouders over eventuele niet-nakoming van de wet- en regelgeving en mogelijk daaruit voortvloeiende boetes.

- *risk appetite, blootstelling, impact*

Onze risk appetite voor dit risico is 'midden'. De blootstelling aan dit risico is gelijk gebleven als vorig jaar. De financiële impact is laag.

- *maatregel*

Als mitigerende actie worden de ontwikkelingen rond deze niet-naleving nauwlettend gevolgd.

Risico van het niet-voldoen aan belastingwetgeving

- *beschrijving*

De samenloop van belastingen op verzekerde en niet-verzekerde diensten in relatie tot de btw is complex.

- *risk appetite, blootstelling, impact*

Onze risk appetite voor dit risico is 'midden'. De blootstelling aan dit risico is gelijk gebleven als vorig jaar. De financiële impact is laag.

- *maatregel*

Als mitigerende actie worden de ontwikkelingen rond deze overtreding nauwlettend gevolgd door onze fiscalist en in overleg met onze externe adviseur.

C.4 Overige informatie

Economische en financiële volatiliteit

De oorlog in Oekraïne heeft ertoe bijgedragen dat sinds maart tal van veranderingen zich in een rap tempo hebben voorgedaan. Zo is er een forse economische en financiële volatiliteit ontstaan in de wereld. De stijging van de energieprijzen en de effecten daarvan op huishoudens, industrie en productieketens is ongezien in de laatste decennia. Ook de financiële markten delen in deze malaise. We zien de waarde van zowel de aandelenportefeuille als de obligatieportefeuilles dalen door de rentestijgingen die worden doorgevoerd om de inflatie in te dammen. Deze economische situatie en financiële gevolgen hebben ook impact op ons bedrijf. Om het effect van inflatie te mitigeren hebben wij meer indexatie toegepast op onze premies voor 2023 dan wij gebruikelijk toepassen.

De krapte op de arbeidsmarkt is een ontwikkeling die wij scherp in de gaten houden. Het aantrekken van nieuwe medewerkers met de juiste kennis en vaardigheden is lastig in deze arbeidsmarkt. Door ons op te stellen als een werkgever met een maatschappelijke en duurzame missie en visie, lukt het om medewerkers aan te trekken en te behouden. Toch blijven vacatures langer onvervuld dan bedoeld, wat druk op de bestaande organisatie geeft.

De volatiliteit van de economische situatie en de financiële markten wordt continu gemonitord. Door toepassing van scenarioanalyses wordt meer inzicht verkregen. Deze input wordt in ogenschouw genomen bij het periodiek evalueren en beoordelen van de beheersing van de financiële risico's. Periodiek toetsen wij of er aanvullende maatregelen nodig zijn.

D Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

De geconsolideerde balans is opgesteld op basis van door EIOPA voorgeschreven richtlijnen. DAS Holding maakt voor het waarderen van de technische voorzieningen gebruik van de door EIOPA gepubliceerde risicovrije rentevoet.

De presentatie van de balans vindt plaats op basis van de door EIOPA voorgeschreven 'Quantitative Reporting Templates (QRT's). Door DAS Holding is niet afgeweken van de voorgeschreven indeling van de QRT's.

De jaarrekening 2022 is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

31 december 2022	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
Activa	325,8	338,0	-12,0
Passiva	204,0	224,3	-20,3
Vershil activa minus passiva	121,8	113,7	8,2

D.1 Activa

De activa van DAS Holding worden in onderstaand overzicht weergegeven:

31 december 2022	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
Immateriële vaste activa	-	0,3	-0,3
Latente belastingvorderingen	4,0	6,9	-2,9
Materiële vaste activa	11,3	5,0	6,3
Beleggingen	216,6	223,5	-6,9
Directe beleggingen in obligaties	126,7	133,6	-6,9
Beleggingsfondsen	89,9	89,9	-
Derivaten	-	-	-
Leningen en hypotheek	2,0	2,0	-0,0
Vorderingen uit verzekeringen	40,2	40,2	-0,0
Vorderingen uit herverzekeringen	30,6	37,9	-7,3
Vorderingen uit niet-verzekeringen	8,3	12,9	-4,6
Liquide middelen	9,1	9,1	-0,0
Overig	3,6	-	3,6
Activa	325,8	338,0	-12,2

De activa gewaardeerd op basis van Solvency II zijn € 12,2 miljoen lager. Belangrijkste reden hiervoor is de wijziging in waardering van de vorderingen uit herverzekering. Daarnaast worden de obligaties op marktwaarde gewaardeerd en is immateriële vaste activa, voor zover deze geen economische waarde hebben, niet gewaardeerd. Het verschil in de materiële vaste activa wordt veroorzaakt door IFRS 16 (Leasing). Onder Solvency II worden de huurpanden en de leaseauto's ook op de balans gepresenteerd. Het verschil in de Vorderingen uit niet-verzekeringen heeft betrekking op de lopende rente van de obligaties en het presenteren van vooruitbetaalde bedragen onder de overige vorderingen.

In paragraaf A.3 (prestaties op het gebied van belegging) van dit verslag zijn de verschillende levels van waardering voor obligaties en aandelenfondsen toegelicht.

D.1.1 (Im)materiële vaste activa

De immateriële vaste activa worden binnen Solvency II niet gewaardeerd, voor zover deze geen economische waarde hebben. Om deze reden zijn de immateriële vaste activa niet opgenomen in de Solvency II-rapportage. Op basis van de kostenbenadering zoals omschreven in artikel 10 lid 7 van de Delegated Acts is DAS van mening dat de boekwaarde van de materiële vaste activa gehanteerd kan worden als SII waardering.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen die noodzakelijk is voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

D.1.2 Directe beleggingen in obligaties (matched portefeuille)

De obligaties worden gewaardeerd op marktwaarde die maandelijks wordt opgegeven door één van de vermogensbeheerders van DAS Rechtsbijstand, op basis van beurswaardering. De obligaties hebben alle de rating AA of AAA.

Er is een waarderingsverschil tussen Solvency II en de jaarrekening. In de jaarrekening 2022 worden de obligaties gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs. Waar noodzakelijk wordt rekening gehouden met duurzame waardevermindering. Agio en disagio worden gedurende de resterende looptijd in het resultaat verantwoord.

D.1.3 Beleggingsfondsen (surplus portefeuille)

Deze post betreft 4 beleggingsfondsen van Nationale Nederlanden.

Het zijn 3 obligatiefondsen en 1 aandelenfonds. Het betreffen de volgende fondsen:

- Nationale-Nederlanden Euro Sustainable Credit Fund (obligatiefonds);
- Nationale-Nederlanden Euro Green Bond Fund (obligatiefonds);
- Nationale-Nederlanden Collateralized Bond Fund (obligatiefonds);
- Nationale Nederlanden Global Sustainable Equity Hedged (aandelenfonds).

Van alle financiële instrumenten in deze waarderingscategorie zijn gepubliceerde koersen afkomstig van een beurs, broker of prijsinstelling beschikbaar. Bovendien is bij deze financiële instrumenten sprake van een actieve markt. Hierdoor vormen de koersen een goede afspiegeling van actuele en regelmatig voorkomende markttransacties tussen onafhankelijke partijen. De beleggingen betreffen allen deze categorie.

Er is geen waarderingsverschil tussen Solvency II en de jaarrekening van DAS Holding.

D.1.4 Leningen en hypotheek

Per 30 december 2021 is een lening verstrekt van € 2 miljoen aan Axiom Partners GmbH. Deze lening wordt in 4 jaar in delen van € 0,5 miljoen afgelost. De eerste betaling is in januari 2023 ontvangen. De rente bedraagt 4% per jaar. Axiom Partners GmbH is geen onderdeel van de DAS Holding groep. De reële waarde van de lening per 31 december 2022 is € 1.987k en wordt bepaald op basis van de verdiscontering van toekomstige kasstromen, waarbij wordt uitgegaan van een verdisconteringsvoet op basis van de risicovrije EIOPA rentecurve en een risico-opslag.

D.1.5 Vorderingen uit verzekeringen

Met betrekking tot de vorderingen uit verzekeringen worden alleen die vorderingen opgenomen die past due zijn.

D.2 Technische voorzieningen

D.2.1 Algemeen

Algemeen

De technische voorzieningen worden aangehouden voor de dekking van lopende verzekeringsverplichtingen, zowel voor interne als externe kosten. De technische voorzieningen zijn onderverdeeld in twee hoofdgroepen:

De voorziening niet-verdiende premies bestaat uit ('best estimate' per 31 december 2022: bruto € 15,3 miljoen, herverzekering € -2,1 miljoen en netto € 13,2 miljoen):

- Toekomstige kosten die voortkomen uit premies die per ultimo 2022 zijn ontvangen en die betrekking hebben op een in de toekomst te verzekeren periode;
- Toekomstige winsten uit nog te ontvangen premie, binnen de contractgrenzen.

De voorziening te betalen schaden bestaat uit de volgende onderdelen:

- De toekomstige externe kosten voor de behandeling van dossiers. De externe kosten worden geregistreerd op dossierniveau. Externe kosten zijn kosten die worden gemaakt voor afgenomen juridische diensten bij derden (externe advocaten en adviseurs) ('best estimate' per 31 december 2022: bruto € 96,6 miljoen, herverzekering € -12,9 miljoen en netto € 83,6 miljoen).
- De interne voorziening te betalen schaden wordt aangehouden voor dekking van toekomstige interne kosten ter behandeling van dossiers. Onder interne kosten wordt verstaan de loonkosten, huisvestingskosten en kosten van ondersteunend personeel die worden gemaakt voor de afwikkeling van dossiers ('best estimate' per 31 december 2022: bruto € 31,9 miljoen, herverzekering € -4,2 miljoen en netto € 27,7 miljoen).

D.2.2. Toegepaste actuariële methoden en aannames

De technische voorzieningen bestaan uit twee componenten:

1. De 'best estimate' voorziening
2. De risicomarge

Ad 1. 'Best estimate' voorziening

Vanwege de duur van de toekomstige verplichtingen zijn onzekerheden omtrent de Ultimate Forward Rate (UFR) niet relevant. Het is vanwege de beperkte looptijd en karakteristieken van de verplichtingen niet zinvol of mogelijk om gebruik te maken van overgangsmaatregelen, zoals de 'volatility adjustment', dan wel andere overgangsmaatregelen. Wel worden de verwachte kasstromen van de voorzieningen verdisconteerd met de rentecurve.

Voor de discontering van het kapitaalvereiste gerelateerd aan de risicomarge wordt gebruik gemaakt van dezelfde risicovrije rentecurve.

De toegepaste actuariële methode en aannames worden hieronder besproken.

Ad. 2 De risicomarge

Methode:

Voor de berekening van de risicomarge wordt uitgegaan van de simplificatie conform methode 2, zoals beschreven in de richtlijn 'Guidelines on the valuation of technical provisions' (EIOPA-BoS-14/166). Op basis van artikel 37 subsectie 3 van de 'Delegated Acts' alloceert DAS Rechtsbijstand de risicomarge aan de gehele verzekeringsportefeuille conform artikel 80 van de Directive 2009/138/EC.

De te projecteren 'Solvency Capital Requirement' (SCR) voor non-hedgeable risk (verzekeringstechnisch risico, tegenpartijkredietrisico type 2 en operationeel risico) wordt bepaald via standaard 'Basic SCR' (BSCR) correlatiematrix. De berekende SCR wordt geprojecteerd door schaling van deze SCR naar resterende 'best estimate' voorzieningen. Vervolgens wordt de som van de 'Cost of Capital' (CoC) in euro bepaald, rekening houdend met de verdiscontering.

Aannames:

Een CoC-percentage van 6% is gehanteerd. Voor de uitloop van de SCR in de simplificatie conform methode 2 wordt gebruik gemaakt van het uitlooppatroon van de technische schadevoorzieningen, dat passend is omdat ongeveer 85% van de totale SCR bestaat uit schadeverzekeringstechnisch risico. De risicomarge per 31 december 2022 is gelijk aan € 10,2 miljoen.

D.2.3 Onzekerheid in de technische voorzieningen

De hoogte van de externe voorziening te betalen schaden is afhankelijk van de volgende drivers:

- De chainladder-factoren. Deze factoren bepalen de inschatting voor het uiteindelijke aantal dossiers, rekening houdend met na-meldingen.
- Het gemiddelde bedrag dat wordt betaald op een extern behandeld dossier.
 - Voor de inschatting van het gemiddelde bedrag is de keuze gemaakt om in de berekening van de voorziening drie jaar historie mee te nemen, rekening houdend met historische inflatie.
 - Het toekomstige gemiddelde bedrag per ontwikkelingsjaar wordt gecorrigeerd voor toekomstige inflatie.

De hoogte van de interne voorziening te betalen schaden is vooral afhankelijk van de volgende drivers:

- Uren nodig voor dossierbehandeling. De gemiddelde tijd die nodig is voor dossierbehandeling is van belang om in te schatten hoeveel juristen er nodig zijn om de werkvoorraad en de IBNR af te leggen en de bijbehorende kosten te berekenen.
- Een aftrekpost voor BGK.
- Toekomstige salarisontwikkeling. In de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met stijging van het salaris van de medewerkers.

De voorziening niet-verdiende premies heeft de volgende drivers:

- De toegepaste combined ratio's.
- De omvang van de toekomstige premie en de bijbehorende contractgrenzen.

De onzekerheid in de risicomarge is gekoppeld aan de onzekerheid in de technische voorzieningen, het kapitaalvereiste voor operationeel risico en het tegenpartijkredietrisico. De technische voorzieningen zijn dominant in de kapitaalscomponent die wordt gebruikt voor de risicomarge, waarvan de onzekerheid in bovenstaande toelichting wordt weergegeven.

D.2.4 Verschillen technische voorzieningen jaarrekening en Solvency II-rapportage

In onderstaand overzicht worden de technische voorzieningen weergegeven:

31 december 2022	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
Bruto			
Voorziening voor niet-verdiende premie	15,3	18,9	-3,6
Voorziening voor te betalen schade	116,2	149,0	-32,8
Best Estimate	131,5	167,9	-36,3
Herverzekering			
Voorziening voor niet-verdiende premie	-2,1	-4,7	2,6
Voorziening voor te betalen schade	-16,7	-21,4	4,7
Best Estimate	-18,8	-26,1	7,3
Netto			
Voorziening voor niet-verdiende premie	13,2	14,2	-1,0
Voorziening voor te betalen schade	99,5	127,6	-28,1
Best Estimate	112,7	141,8	-29,1
Risicomarge	10,2	-	10,2
Technische voorzieningen	122,9	141,8	-18,9

In dit overzicht worden de technische voorzieningen op basis van de Solvency II-waardering vergeleken met de passiva op basis van de waardering in de jaarrekening 2022 van DAS Rechtsbijstand. De technische voorzieningen op basis van Solvency II zijn € 18,9 miljoen lager.

De verschillen tussen de technische voorzieningen uit de jaarrekening 2022 en de Solvency II-rapportage zijn:

- Het elimineren van prudentie in de vaststelling van de schadevoorzieningen.
- De toepassing van contractgrenzen en het meenemen van de toekomstige winsten in de voorziening niet-verdiende premies.
- Het toepassen van discontering.
- De berekening van de risicomarge

D.3 Overige schulden

De overige schulden zijn als volgt opgebouwd:

	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
31 december 2022			
Overige voorzieningen	7,5	6,1	1,5
Pensioenvoorziening	6,7	7,1	-0,4
Latente belastingverplichtingen	-	-	-
Financiële verplichtingen niet zijnde kortlopende handelsschulden	6,3	-	6,3
Schulden uit verzekeringen	2,5	2,5	-
Schulden uit herverzekeringen	18,4	18,4	-
Overig	20,8	22,2	-1,4
Overige schulden	62,3	56,4	5,9

In bovenstaand overzicht worden de overige schulden op basis van de Solvency II waardering vergeleken met de overige schulden op basis van de waardering in de jaarrekening van DAS Holding. De overige schulden gewaardeerd op basis van Solvency II zijn € 8,8 miljoen hoger dan in de geconsolideerde jaarrekening 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de Financiële verplichtingen niet zijnde kortlopende handelsschulden. Onder deze post zijn de lease verplichtingen op de balans gepresenteerd (IFRS 16). Zie ook het waarderingsverschil bij de materiele vaste activa.

De schulden uit verzekeringen en herverzekering kennen dezelfde waardering als in de jaarrekening. Deze post bevat onder meer posten die samenhangen met het betalingsverkeer, zoals nog te betalen kosten en te

verwerken ontvangsten en de schuld uit hoofde van herverzekeren.

Het verschil in de overige schulden betreft het onder de overige voorzieningen presenteren van de nog te betalen winstcommissie.

D.3.1 Pensioen

De pensioenvoorziening op basis van Solvency II waarderingsgrondslagen is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Toekomstige kosten en indexeringen. In de Solvency II-rapportage worden op basis van artikel 75 van de richtlijn 2009/138/EG alle verplichtingen uit het pensioencontract gewaardeerd. Dit betreft met name toekomstige kosten die samenhangen met de administratie en het openhouden van het beleggingsdepot. Deze post wordt in de jaarrekening niet gewaardeerd.
- Pensioenregeling directie is gewaardeerd op basis van IAS 19. Deze post wordt in de jaarrekening niet gewaardeerd.

D.3.2 Belastinglatenties

Door de eerder genoemde verschillen in waardering tussen de Solvency II-rapportage en de geconsolideerde jaarrekening 2022 van DAS Holding wijken ook de latente belastingverplichtingen af. Het waarderingsverschil is € 2,9 miljoen en dit verschil wordt met name veroorzaakt door de volgende posten:

- Marktwaaarde waardering obligaties in Solvency II-rapportage € - 1,8 miljoen
- Waardering technische voorzieningen op basis van beste schatting en risicomarge € 4,6 miljoen
- Overige verschillen € - 0,1 miljoen

D.4 Alternatieve waarderingsmethoden

Er worden geen alternatieve methoden voor de waardering gebruikt.

D.5 Overige informatie

Het beschikbaar eigen vermogen van DAS Holding is € 7,1 miljoen hoger dan het beschikbaar eigen vermogen van DAS Rechtsbijstand. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door het DAS Legal Services en heeft onder andere betrekking op:

- Lening Axiom € 2,0 miljoen;
- Onderhanden werk van € 1,4 miljoen;
- Lagere schulden (eliminatie intercompany) € 3,4 miljoen
- Overige kleinere verschillen van € 0,3 miljoen

Behalve bovenstaande is er geen andere belangrijke informatie met betrekking tot de waardering voor Solvency II doeleinden.

E Kapitaalbeheer

E.1 Eigen vermogen

E.1.1 Kapitaalmanagement

Kapitaalmanagement vindt plaats op het niveau van DAS Rechtsbijstand. De solvabiliteit wordt gemanaged door te werken met een ondergrens van 110% (de minimaal vereiste interne solvabiliteit) en een trigger tot actie die ligt op 140% (de interne normsolvabiliteit) om zodoende voldoende financiële flexibiliteit te waarborgen.

De voornaamste redenen dat de interne normsolvabiliteit 140% is, zijn:

- vertrouwen uitstralen naar zowel klanten als distributiepartners als toezichthouders
- opvangen onzekerheid omtrent de ontwikkeling van wet- en regelgeving.
- DAS wil niet in een situatie terechtkomen van noodgedwongen hard ingrijpen in het bewust gekozen risicoprofiel, waardoor mogelijk herstelpotentieel teniet gaat.

Als de solvabiliteit op enig moment onder de interne normsolvabiliteit van 140% dreigt te komen, worden er maatregelen getroffen om de solvabiliteit te herstellen. De te nemen maatregelen zijn afhankelijk van de verwachte ontwikkeling van de solvabiliteit en zijn in het kapitaalmanagementbeleid beschreven. In de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) wordt jaarlijks binnen het meerjarenplan de ontwikkeling van de interne normsolvabiliteit getoetst aan de hand van verschillende scenario's. Wanneer de omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan de ORSA ook frequenter worden uitgevoerd.

DAS acht de interne normsolvabiliteit van 140% voldoende om eventuele negatieve ontwikkelingen in de genoemde risico's in de risicomangementparagraaf op te vangen. Uit de ORSA van 2022 blijkt dat DAS voldoende vermogen heeft om de effecten van de in de ORSA 2022 benoemde risicoscenario's op het strategisch meerjarenplan 2022-2026 binnen de Solvency II-kapitaaleisen op te vangen, gegeven de gedefinieerde managementacties.

De solvabiliteitsratio van DAS Rechtsbijstand bedraagt per 31 december 2022 152%. De solvabiliteitsratio van DAS Holding bedraagt per 31 december 2022 160%.

De 'Solvency Capital Requirement' (SCR) van DAS Rechtsbijstand is op kwartaalbasis gerapporteerd aan de directie, de Audit & Risk Commissie en de Raad van Commissarissen.

E.1.2 Structuur, hoogte en kwaliteit van het eigen vermogen onder SII-grondslagen

In de onderstaande tabel wordt het geconsolideerd eigen vermogen per 31 december 2022 weergegeven:

Eigen vermogen per 31 december 2022	Solvency II	Dutch GAAP	Verschil
Activa	325,8	337,9	-12,1
Passiva	204,0	224,3	-20,2
Verschil activa minus passiva	121,8	113,7	8,1
Bankgarantie	-0,5	-	-0,5
Voorzienbare uitkering uit de overige reserves	-	-	-
Vorderingen op groepsmaatschappijen	-	-	-
Beschikbaar Eigen vermogen	121,3	113,7	7,7

De bankgaranties zijn ongewijzigd en bedragen € 0,5 miljoen en worden conform vorige jaren in mindering gebracht op het beschikbaar eigen vermogen.

Door de bovengenoemde post (€ 0,5 miljoen) in mindering te brengen op het verschil activa minus passiva in de Solvency II-rapportage (€ 121,8 miljoen) komt de aanwezige solvabiliteit (Own funds) uit op € 121,3 miljoen.

Het eigen vermogen kan bestaan uit de volgende categorieën:

- Tier 1-kapitaal: gestort aandelenkapitaal, agioreserve en de reconciliatiereserve;

- Tier 2-kapitaal: aanvullend vermogen en basis tier 2-vermogen;
- Tier 3-kapitaal: latente belastingvorderingen.

Het eigen vermogen van DAS Holding bestaat per 31 december 2022 uit Tier 1-kapitaal en Tier 3-kapitaal. Het Tier 3-kapitaal is gelijk aan de uitgestelde belastingvordering (DTA) en de rest van het eigen vermogen bestaat uit Tier 1-kapitaal. De uitgestelde belastingvordering mag volledig worden meegenomen in het eigen vermogen, omdat wordt voldaan aan Artikel 82 van de Solvency II Delegated Acts.

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste

Om het solvabiliteitskapitaalvereiste te berekenen maakt DAS gebruik van het standaardmodel, waarbij geen gebruik wordt gemaakt van vereenvoudigde berekeningen. Tevens wordt er geen gebruik gemaakt van ‘*undertaking specific parameters*’ (USP’s). Het solvabiliteitskapitaalvereiste en het minimumkapitaalvereiste van DAS Holding worden weergegeven in onderstaande tabel:

Solvabiliteitspositie Solvency II ¹	31 Dec 2022	31 Dec 2021
Beschikbaar Eigen vermogen (EV)	121,3	143,9
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	76,0	78,5
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	33,4	28,1
Solvabiliteitsratio (EV/SCR)	160%	183%

¹ De vergelijkende cijfers met betrekking tot de Solvency II ratio betreffen de cijfers van DAS Rechtsbijstand, aangezien over 2021 DAS Holding nog een gemengde verzekeringsholding was.

Onder Solvency II is het toegestaan om een verliescompensatievermogen uitgestelde belastingen (LACDT) mee te nemen in de berekening van de SCR. In de berekening van de LACDT maakt DAS ook gebruik van toekomstige winsten als winstbron voor de LACDT.

De berekening van het groeps solvabiliteitskapitaalvereiste vindt plaats op basis van de Accounting Consolidation Based Method.

De berekening van de minimumkapitaalvereiste (MCR: Minimal Capital Requirement) van DAS Groep is gelijk aan de som van de minimumkapitaalvereiste van de onderliggende entiteiten van DAS. Omdat DAS DLS b.v. geen verzekeringsentiteit is, is de berekening van het minimumkapitaalvereiste gebaseerd op de entiteiten DAS Rechtsbijstand en DAS Holding. Het minimumkapitaalvereiste voor DAS Rechtsbijstand is gebaseerd op de geboekte premie. Het minimumkapitaalvereiste voor DAS Holding is gelijk aan 25% van het solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR), aangezien deze entiteit geen inkomende premies kent.

E.3 Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste

DAS maakt voor de berekening van haar solvabiliteitskapitaalvereiste geen gebruik van de ondermodule aandelenrisico. Dit betekent dat de aandelen niet worden aangehouden ter dekking van de technische voorzieningen.

E.4 Verschillen tussen de standaardformule en ieder gebruikt intern model

DAS maakt geen gebruik van een intern model, maar van de standaardformule.

E.5 Niet-naleving van het solvabiliteitskapitaalvereiste en niet-naleving van het minimumkapitaalvereiste

DAS Rechtsbijstand is gedurende 2022 niet onder het gestelde solvabiliteitskapitaalvereiste en het minimumkapitaalvereiste gekomen. De solvabiliteitsratio van DAS Holding is per 31 december 2022 voor het eerst berekend.

E.6 Overige informatie

De SCR van DAS Holding is € 0,2 miljoen hoger dan de SCR van DAS Rechtsbijstand. Dit verschil wordt voornamelijk verklaard door:

- Toegenomen marktrisico als gevolg van renterisico inzake lening Axiom en onderhanden werk binnen DLS van € 0,1 miljoen;
- Toegenomen tegenpartijkredietrisico inzake lening Axiom, onderhandenwerk binnen DLS en de banksaldi binnen de groep van € 0,3 miljoen;
- Hogere diversificatie effecten als gevolg van bovenstaande van € 0,2 miljoen.

Behalve bovenstaande is er geen andere belangrijke informatie met betrekking tot kapitaalbeheer.

Colofon

Uitgave

DAS Holding N.V.

De Entree 222, 1101 EE Amsterdam

Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam

communicatie@das.nl

www.dasholding.nl

Bijlage 1

Bijlage 1: Quantitative Reporting Templates die onderdeel uitmaken van het Solvency and Financial Condition Report.

Deze bijlage bevat bepaalde Quantitative Reporting Templates ('QRTs') van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. die zijn gerapporteerd aan De Nederlandsche Bank en die moeten worden opgenomen in deze rapportage. De titel en omschrijving in het overzicht hieronder zijn in het Engels opgenomen

Referentie	Titel	Omschrijving
S.02.01.01	Balance sheet	Balance sheet information using Solvency II valuation methodology.
S.05.01.02	Premiums, claims and expenses by line of business	Information on premiums, claims and expenses using the valuation and recognition principles used in NN Group's Consolidated annual report.
S.05.02.01	Premiums, claims and expenses by country	Information on premiums, claims and expenses using the valuation and recognition principles used in NN Group's Consolidated annual report.
S.23.01.01	Own funds	Information on own funds, including basic own funds.
S.25.01.04	Solvency Capital Requirement	Information on the Solvency Capital Requirement calculated using the standard formula and a partial internal model.
S.32.01.04	Undertakings in the scope of the group	

Alle getallen in deze bijlage betreffen Euro's * € 1.000.

S.02.01.01 - Balance sheet

S.02.01.02.01		Solvency II value C0010	Statutory accounts value C0020
Assets			
Goodwill	R0010		
Deferred acquisition costs	R0020		
Intangible assets	R0030		307
Deferred tax assets	R0040	4.034	6.942
Pension benefit surplus	R0050		
Property, plant & equipment held for own use	R0060	11.314	4.997
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	216.626	223.531
Property (other than for own use)	R0080		
Holdings in related undertakings, including participations	R0090		
Equities	R0100		
Equities - listed	R0110		
Equities - unlisted	R0120		
Bonds	R0130	126.698	133.603
Government Bonds	R0140	97.274	103.584
Corporate Bonds	R0150	29.424	30.019
Structured notes	R0160		
Collateralised securities	R0170		
Collective Investments Undertakings	R0180	89.928	89.928
Derivatives	R0190		
Deposits other than cash equivalents	R0200		
Other investments	R0210		
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220		
Loans and mortgages	R0230	1.987	2.000
Loans on policies	R0240		
Loans and mortgages to individuals	R0250		
Other loans and mortgages	R0260	1.987	2.000
Reinsurance recoverables from:	R0270	18.832	26.095
Non-life and health similar to non-life	R0280	18.832	26.095
Non-life excluding health	R0290	18.832	26.095
Health similar to non-life	R0300		
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310		
Health similar to life	R0320		
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330		
Life index-linked and unit-linked	R0340		
Deposits to cedants	R0350		
Insurance and intermediaries receivables	R0360	40.217	40.217
Reinsurance receivables	R0370	11.802	11.802
Receivables (trade, not insurance)	R0380	8.336	12.941
Own shares (held directly)	R0390		
Amounts due in respect of own fund or initial fund called up but not yet paid in	R0400		
Cash and cash equivalents	R0410	9.121	9.121
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	3.584	
Total assets	R0500	325.853	337.952

		Solvency II value C0010	Statutory accounts value C0020
Liabilities			
Technical provisions – non-life	R0510	141.718	167.854
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	141.718	167.854
Technical provisions calculated as a whole	R0530		
Best Estimate	R0540	131.513	
Risk margin	R0550	10.205	
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560		
Technical provisions calculated as a whole	R0570		
Best Estimate	R0580		
Risk margin	R0590		
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600		
Technical provisions - health (similar to life)	R0610		
Technical provisions calculated as a whole	R0620		
Best Estimate	R0630		
Risk margin	R0640		
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650		
Technical provisions calculated as a whole	R0660		
Best Estimate	R0670		
Risk margin	R0680		
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690		
Technical provisions calculated as a whole	R0700		
Best Estimate	R0710		
Risk margin	R0720		
Other technical provisions	R0730		
Contingent liabilities	R0740		
Provisions other than technical provisions	R0750	7.516	6.139
Pension benefit obligations	R0760	6.649	7.100
Deposits from reinsurers	R0770		
Deferred tax liabilities	R0780		
Derivatives	R0790		
Debts owed to credit institutions	R0800		
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	6.325	
Insurance & intermediaries payables	R0820	2.534	2.534
Reinsurance payables	R0830	18.437	18.437
Payables (trade, not insurance)	R0840	20.858	22.236
Subordinated liabilities	R0850		
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860		
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870		
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880		
Total liabilities	R0900	204.038	224.300
Excess of assets over liabilities	R1000	121.815	113.652

S.05.01.02 - Premiums, claims and expenses by line of business

S.05.01.02.01		Legal expenses insurance C0100	Total C0200
Premiums written			
Gross - Direct Business	R0110	100.767	100.767
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0120	167.477	167.477
Reinsurers' share	R0140	54.592	54.592
Net	R0200	213.651	213.651
Premiums earned			
Gross - Direct Business	R0210	101.062	101.062
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0220	169.163	169.163
Reinsurers' share	R0240	54.045	54.045
Net	R0300	216.180	216.180
Claims incurred			
Gross - Direct Business	R0310	55.653	55.653
Reinsurers' share	R0340	11.040	11.040
Net	R0400	44.612	44.612
Changes in other technical provisions			
Gross - Direct Business	R0410		
Net	R0500		
Expenses incurred			
	R0550	182.589	182.589
Administrative expenses			
Gross - Direct Business	R0610	1.280	1.280
Net	R0700	1.280	1.280
Investment management expenses			
Gross - Direct Business	R0710	-138	-138
Net	R0800	-138	-138
Claims management expenses			
Gross - Direct Business	R0810	112.403	112.403
Reinsurers' share	R0840	20.183	20.183
Net	R0900	92.219	92.219
Acquisition expenses			
Gross - Direct Business	R0910	82.042	82.042
Net	R1000	82.042	82.042
Overhead expenses			
Gross - Direct Business	R1010	27.657	27.657
Reinsurers' share	R1040	20.471	20.471
Net	R1100	7.186	7.186
Other expenses	R1200		
Total expenses	R1300		182.589

S.05.02.01 - Premiums, claims and expenses by country

S.05.02.01		S.05.02.01.01	S.05.02.01.03
		Home country	Total Top 5 and home
		C0080	country - non-life
			obligations
			C0090
Premiums written			
Gross - Direct Business	R0110	100.767	100.767
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0120	167.477	167.477
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0130		
Reinsurers' share	R0140	54.592	54.592
Net	R0200	213.651	213.651
Premiums earned			
Gross - Direct Business	R0210	101.062	101.062
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0220	169.163	169.163
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0230		
Reinsurers' share	R0240	54.045	54.045
Net	R0300	216.180	216.180
Claims incurred			
Gross - Direct Business	R0310	55.653	55.653
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0320		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0330		
Reinsurers' share	R0340	11.040	11.040
Net	R0400	44.612	44.612
Changes in other technical provisions			
Gross - Direct Business	R0410		
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0420		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0430		
Reinsurers' share	R0440		
Net	R0500		
Expenses incurred	R0550	182.589	182.589
Other expenses	R1200		
Total expenses	R1300		182.589

S 23.01.01 - Own funds

S.23.01.01.01	Total C0010	Tier 1 - unrestricted C0020	Tier 1 - restricted C0030	Tier 2 C0040	Tier 3 C0050
Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35					
Ordinary share capital (gross of own shares) R0010	11.844	11.844			
Share premium account related to ordinary share capital R0030	9.745	9.745			
Share premium account related to preference shares R0110					
Reconciliation reserve R0130	96.192	96.192			
Subordinated liabilities R0140					
An amount equal to the value of net deferred tax assets R0160	4.034				4.034
Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above R0180					
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds					
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds R0220	483				
Deductions					
Deductions for participations in financial and credit institutions R0230					
Total basic own funds after deductions R0290	121.331	117.297			4.034
Other ancillary own funds R0390					
Total ancillary own funds R0400					
Own funds when using the D&A, exclusively or in combination of method 1					
Total available own funds to meet the consolidated group SCR (excluding own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A) R0520	121.331	117.297			4.034
Total available own funds to meet the minimum consolidated group SCR R0530	117.297	117.297			
Total eligible own funds to meet the consolidated group SCR (excluding own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A) R0560	121.331	117.297			4.034
Total eligible own funds to meet the minimum consolidated group SCR R0570	117.297	117.297			
Consolidated Group SCR R0590	76.028				
Minimum consolidated Group SCR R0610	33.388				
Ratio of Eligible own funds to the consolidated Group SCR (excluding other financial sectors and R0630	1,596				

the undertakings included via D&A)				
Ratio of Eligible own funds to Minimum Consolidated Group SCR	R0650	3,634		
Total eligible own funds to meet the group SCR (including own funds from other financial sector and from the undertakings included via D&A)	R0660	121.331	117.297	4.034
SCR for entities included with D&A method	R0670	76.028		
Group SCR	R0680	76.028		
Ratio of Eligible own funds to group SCR including other financial sectors and the undertakings included via D&A	R0690	1,596		

S 25.01.04 - Solvency Capital Requirement

S.25.01.04.01		Net solvency capital requirement C0030	Gross solvency capital requirement C0040
Market risk	R0010	15.155	15.155
Counterparty default risk	R0020	7.905	7.905
Life underwriting risk	R0030		
Health underwriting risk	R0040		
Non-life underwriting risk	R0050	64.478	64.478
Diversification	R0060	-13.324	-13.324
Intangible asset risk	R0070		
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	74.214	74.214

S.25.01.04.02		C0100
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0120	
Operational risk	R0130	8.095
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140	
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150	-6.281
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160	
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200	76.028
Capital add-ons already set	R0210	
Solvency capital requirement for undertakings under consolidated method	R0220	76.028
Other information on SCR		
Information on other entities		
Overall SCR		
SCR for undertakings included via D and A	R0560	
Solvency capital requirement	R0570	76.028

S 32.01.04 - Undertakings in the scope of the group

S.32.01.04.01				
Identification code and type of code of the undertaking	C0020	LEI/529900KXSU IYJXY4A182	LEI/724500FCY Q71PUHWNM13	LEI/529900RR7F ZJBRYIN725
Country	C0010	NETHERLANDS	NETHERLANDS	NETHERLANDS
Legal Name of the undertaking	C0040	DAS Holding N.V.	DAS Nederlandse Rechtsbijstandve rzekeringmaatsc happij N.V.	DAS Legal Services B.V.
Type of undertaking	C0050	Insurance holding company as defined in Art. 212§ [f] of Directive 2009/138/EC	Non-Life undertakings	Other
Legal form	C0060	naamloze vennootschap	naamloze vennootschap	besloten vennootschap
Category (mutual/non mutual)	C0070	Non-mutual	Non-mutual	Non-mutual
Ranking criteria (in the group currency)				
Total Balance Sheet (for (re)insurance undertakings)	C0090		307.001	
Total Balance Sheet (for other regulated undertakings)	C0100	114.002		
Total Balance Sheet (non-regulated undertakings)	C0110			4.851
Written premiums net of reinsurance ceded under IFRS or local GAAP for (re)insurance undertakings	C0120		213.651	
Turn over defined as the gross revenue under IFRS or local GAAP for other types of undertakings or insurance holding companies	C0130			3.394
Underwriting performance	C0140		-10.740	
Investment performance	C0150		-4.666	
Total performance	C0160	-550	-11.564	-1.138
Accounting standard	C0170	Local GAAP	Local GAAP	Local GAAP
Criteria of influence				
% capital share	C0180		100%	100%
% used for the establishment of consolidated accounts	C0190		100%	100%
% voting rights	C0200		100%	100%
Other criteria	C0210			
Level of influence	C0220		Dominant	Dominant
Proportional share used for group solvency calculation	C0230		100%	100%
Inclusion in the scope of Group supervision				
Yes/No	C0240	Included into scope of group supervision	Included into scope of group supervision	Included into scope of group supervision
Date of decision if art. 214 is applied	C0250			
Group solvency calculation				
Method used and under method 1, treatment of the undertaking	C0260	Method 1: Full consolidation	Method 1: Full consolidation	Method 1: Full consolidation

